

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

SANATTA YETERLİK TEZİ

**BAROK DÖNEMDE TELLİ ENSTRÜMANLAR,
THEORBO VE NOTASYON ANALİZİ**

HANDE CANGÖKCE

ÖĞR. NO. 2502100367

TEZ DANIŞMANI

ÖĞR. GÖR. BEKİR KÜÇÜKAY

İSTANBUL 2014

SANATTA YETERLİK

TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : HANDE CANGÖKÇE

Numarası : 2502100367

Anabilim/Bilim Dalı : MÜZİK ANASANAT DALI GİTAR SANAT DALI

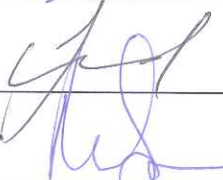
Danışman : BEKİR KÜÇÜKAY

Tez Savunma Tarihi : 01.07.2014

Tez Savunma Saati : 14.00

Tez Başlığı : "BAROK DÖNEMDE TELLİ ENSTRÜMANLAR, THEORBO VE NOTASYON ANALİZİ"

TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 50. Maddesi uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABULÜ'NE OYBİRLİĞİ / ~~OYÇOKLUĞUYLA~~ karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- PROF.CANA GÜRMEN		
2- DOÇ. DR. TOLGAHAN ÇOGULU		KABUL
3-YRD. DOÇ. FATİH AKBULUT		KABUL
4- METE SAKPINAR		Kabul
5- BEKİR KÜÇÜKAY		Kabul

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1—DOÇ. İLKE DOLGUN AKGÜN		KABUL
2- MELİH GÜZEL		

Barok Dönemde Telli Enstrümanlar, Theorbo ve Notasyon Analizi,

Hande Cangökce

ÖZ

Müzikte Barok dönem, stil olarak diğer dönemlerden pek çok yönden farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar enstrüman çeşitliliğinden yeni notasyonların doğmasına, süsleme çeşitliliğinden formların zenginleşmesine kadar uzanır.

Barok dönemde enstrümanların bu denli çeşitli olması her enstrümana ait yazı stillerinin ortaya çıkmasına sebep olur. Bugün bu sebeple pek çok konservatuvarın Barok müziği ve icrası üzerine açtığı bölümler mevcuttur. Barok notasyon analizleri, doğaçlama, enstrüman eğitimleri ve Barok stilde yorumlama bu bölümlerin konularıdır. Bu tezde Barok telli enstrüman bilgisi, Theorbo ve çeşitleri, yazı ve notasyon çözümlmeleri yer almaktadır.

Bu çalışma, ülkemiz konservatuvarlarında henüz bölüm olarak bulunmayan Barok dönem telli enstrümanları konusunda kapsamlı bir bilgi edinme aracı olmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Barok, Theorbo, Notasyon

Baroque Period Plucked String Instruments, Theorbo and Notation Analysis,

Hande Cangökcü

ABSTRACT

Baroque period shows many differences in style from other periods. Differences like the variety of instruments resulting new notation techniques and embellishments to richness of forms.

The variety of instruments in Baroque period, forms new notation techniques for each instrument, reasoning with several Baroque departments in conservatories around the world today. Notation analysis, instrument training, improvisation and interpretation in Baroque period are the main subjects of these departments. In this thesis, Baroque plucked instruments, Theorbo and its types, writings and notation analysis take place.

This study aims to be an extensive work to establish information about Baroque period plucked instruments which is not yet a department in Turkish Conservatories.

Key Words: Baroque, Theorbo, Notation

ÖNSÖZ

Bu tezin amacı Barok dönem telli enstrüman ve notasyon prensiplerini araştırmaktır. Barok dönem enstrümanları henüz konservatuvarlarımızda branşlaşmamış ve Barok müzik bir bölüm olarak ayrılmamıştır. Bu çalışmada Barok dönem telli enstrümanlarından yola çıkarak başlıca Theorbo enstrümanı, çeşitleri ve notasyonu açıklanmıştır. Barok eğitimin yokluğunda, Theorbo enstrümanını çalışmak, Barok dönem telli enstrümanları tanımak ve notasyonları öğrenmek isteyenlere bir metot olmasını dilerim.

Başta tez danışmanım **Bekir Küçükay**'a, **Adnan Yetişener**'e, çok sevgili aileme ve **Nazire Öz**'e varlıkları için sonsuz teşekkürler.

Hande Cangökce

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
Tablolar	x
Şekiller	xi
Kısaltmalar	xvii
GİRİŞ	1
Birinci Bölüm.....	4
1.Barok Gitar.....	5
1.1. Akort Sistemi	6
1.2. Besteciler	8
2. Lautenwerk	8
3. Lavta	11
3.1. Lavtanın yapısı	12
3.1.1. Ses Tablası.....	12
3.1.2. Sırt	12
3.1.3. Sap	12
3.1.4. Gövde	13
3.1.5. Köprü	14
3.1.6. Perdeler.....	14
3.1.7. Teller.....	15

3.2. Lavta'nın Tarihi ve Gelişimi	16
3.2.1. Orta Çağ.....	17
3.3. Lavta Repertuarı	19
3.4. Akort Sistemleri	22
4. Anjelik.....	24
5. Archlute	26
5.1. Besteciler	28
5.2. Akort Sistemi	29
6. Theorbo	29
6.1. Tarihi ve Gelişimi	30
6.2. Akort Sistemi	31
7. Torban	32
8. Tiorbino.....	34
9. Orpharion	36
İkinci Bölüm	39
1. Theorbo'nun Tarihi	40
2. Theorbo, Chittarrone, Archlute	44
2.1.Theorbo	44
2.2. Theorbo ve Chittarrone	44
2.3. Theorbo ve Archlute	45
3. Theorbo Çeşitleri	46

3.1. Büyük İtalyan Theorbo	46
3.2. Fransız Continuo Theorbo	48
3.3. Küçük Fransız Solo Theorbo (Théorbe de Pièces)	50
3.4. İngiliz Theorbo	51
4. Tabletür ve Notasyon	53
4.1. Perdeler	53
4.2. Tel Dizilimi	53
4.3. Theorbo'da Anahtarlar	55
4.3.1. Anahtarlar	55
4.3.1.1. Sol Anahtarları	55
4.3.1.2. Fa Anahtarları	56
4.3.1.3. Do Anahtarları	57
4.4. Theorbo Notasyonu	59
4.5. Theorbo Tabletürü	59
5. Theorbo'da Armonikler	60
6. Theorbo'da Mikroton	60
7. Theorbo Müziği İçin Basımevleri	61
8. Modern Edisyonlar	62
Üçüncü Bölüm	64
1.Theorbo Notasyon Analizi	65
1.1. Chaconne Pour Théorbe	67

SONUÇ.....	134
KAYNAKÇA	135
EKLER.....	137
Özgeçmiş	139

TABLÖLAR

Tablo 1.....	7
Tablo 2	53

ŞEKİLLER

Şekil 1	5
Şekil 2	9
Şekil 3	11
Şekil 4	25
Şekil 5	27
Şekil 6	29
Şekil 7	30
Şekil 8	32
Şekil 9	33
Şekil 10	35
Şekil 11	37
Şekil 12	44
Şekil 13	45
Şekil 14	47
Şekil 15	49
Şekil 16	50
Şekil 17	52
Şekil 18	54
Şekil 19	55
Şekil 20	55
Şekil 21	56

Şekil 22	56
Şekil 23	56
Şekil 24	57
Şekil 25	57
Şekil 26	58
Şekil 27	58
Şekil 28	58
Şekil 29	59
Şekil 30	67
Şekil 31	68
Şekil 32	68
Şekil 33	69
Şekil 34	70
Şekil 35	70
Şekil 36	71
Şekil 37	72
Şekil 38	72
Şekil 39	73
Şekil 40	74
Şekil 41	74
Şekil 42	75

Şekil 43	76
Şekil 44	76
Şekil 45	77
Şekil 46	78
Şekil 47	78
Şekil 48	79
Şekil 49	80
Şekil 50	80
Şekil 51	81
Şekil 52	82
Şekil 53	82
Şekil 54	83
Şekil 55	84
Şekil 56	84
Şekil 57	85
Şekil 58	86
Şekil 59	86
Şekil 60	87
Şekil 61	88
Şekil 62	89
Şekil 63	90

Şekil 64	91
Şekil 65	92
Şekil 66	92
Şekil 67	93
Şekil 68	94
Şekil 69	94
Şekil 70	95
Şekil 71	96
Şekil 72	96
Şekil 73	97
Şekil 74	98
Şekil 75	99
Şekil 76	99
Şekil 77	100
Şekil 78	101
Şekil 79	102
Şekil 80	103
Şekil 81	104
Şekil 82	105
Şekil 83	106
Şekil 84	107

Şekil 85	108
Şekil 86	109
Şekil 87	110
Şekil 88	111
Şekil 89	112
Şekil 90	113
Şekil 91	114
Şekil 92	114
Şekil 93	115
Şekil 94	116
Şekil 95	117
Şekil 96	117
Şekil 97	118
Şekil 98	119
Şekil 99	119
Şekil 100	120
Şekil 101	121
Şekil 102	122
Şekil 103	123
Şekil 104	124
Şekil 105	125

Şekil 106	126
Şekil 107	127
Şekil 108	128
Şekil 109	129
Şekil 110	130
Şekil 111	130
Şekil 112	131
Şekil 113	132
Şekil 114	132

Kısaltmalar

A, (‘A, a, a’, a’): La

B: Si

C: Do

D: Re

E: Mi

F: Fa

G: Sol

a: tel

‘a: tel

“a: tel

““a: tel

4: tel

5: tel

6: tel

7: tel

GİRİŞ

Telli enstrümanlar, kapsamlı bir tarihe sahip olup, geniş bir aileden gelmektedirler. Tarihe, döneme, yerel kültür ve özelliklere göre şekillenen bu enstrümanlar yapısal olarak çok çeşitlilik göstermişlerdir. Zaman içinde çeşitliliğin sebep olduğu gövde genişliği, tel sayısı, klavye genişliği, tel çeşitliliği, tel aralıkları, tel uzunlukları, perde sayısı ve perde mesafesi gibi pek çok değişken ortaya çıkmıştır. Bu değişkenler her enstrümanla yeni tekniklerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Bilinen kayıtlarda telli enstrümanlar Hitit dönemine kadar uzanmaktadır. 3.300 yıl öncesine tarihli Hitit tabletlerinde gitar tipi telli enstrüman çalan insanlar resmedilmiştir.¹ Gitar adıyla adlandırılan ilk enstrümanlar tarihte Latin (İsp.*guitarra Latina*) ve Mağrip (İsp.*guitarra morisca*) gitarları olmuştur. 13.yy.'da meydana gelmiş bu enstrümanlar varlıklarını 14.yy.'a kadar sürdürmüşlerdir.

Tarih boyunca çok klavyeli, bileşik kordofonlar² pek çok uygarlık boyunca kullanılmıştır. Bunlar arasında Antik Yunan, Mısır, Roma, İran, Pers, Bulgar, Türk, Hindu medeniyetleri yer alır. Lavta enstrümanı gitar tarihinde çok önemli bir yer tutar. Bunun sebebi ise Lavta'nın tarihte pek çok enstrümanın oluşumuna neden olmasıdır. Lavta, 7.yy.'ın başında Persler'in geliştirdiği barbat enstrümanından doğmuştur. Bu enstrümanlar başta deri kaplıdır. Daha sonraları tahta bir gövdeye sahip olmuşlardır. Lavtanın gelişimiyle çok büyük bir gitar tipi enstrüman ailesi oluşur. Bu aile dünyanın farklı coğrafyalarında farklı şekillerde gelişir.

Lavta ailesinden enstrümanların bazıları Avrupa'da Anjelic, Archlute, Cittern, Theorbo, Torban, Vihuela, Mandora, Chittarone gibi enstrümanlara dönüşürken, Asya'da Barbat, Biwa, Laud, Ud, Pipa, Sitar, Tanbur, Tar, Quingin, Yuekin (ay gitarı) gibi enstrümanlar meydana getirmiştir. Bu muazzam çeşitlilik bugün klasik enstrümanlar arasında kabul edilen gitar enstrümanına bir dünya mirasıdır.³

¹ Dr. Michael Kasha, **A New Look at The History of the Classic Guitar**, Guitar Review 30, 1968, syf.3-12

² Hornbostel-Sachs enstrüman sınıflandırmasına göre, resonatörü olan, telli enstrüman ailesi (yaylı, arp ve gitar ailesi).

³ H.Cangokce, **Gitarada Sağ El Teknikleri ve Ekoller**, (Makale), T.Ü Dergi, 2013, syf.4

Gitar enstrümanı Lavta ailesinin bir uzantısı olarak meydana gelmiştir. Barok dönemde geliştirilmiş enstrümanlardan bugün bas Lavta olarak bildiğimiz Theorbo, Lavta ailesinin en kapsamlı enstrümanlarından biridir. Ses aralığı oldukça geniş olan bu enstrüman gitar tarihinde yer alan, gitar ailesine göre sınırları en yüksek enstrümanlardan biri olmuştur. Dönemin gereksinimleri nedeniyle enstrümanlarda büyük arayışlar içinde olan enstrüman yapımcıları pek çok yenilik ve gelişime yön vermişlerdir. Opera eşlikleri için daha yüksek sesler, dönem müziğinin bir özelliği olan sürekli bas partisinin istenen tempolarda çalınabilmesi için fazladan teller, süslemeler ve eşlikler için tel sırası değişiklikleri ve ton arayışları gibi sebepler pek çok yeni enstrümanın oluşumuna, var olan enstrümanların geliştirilmesine neden olmuştur. Barok dönem enstrümanları gitar tarihinde bu sebeple önemlidir.

Dönem özellikleri, pek çok branşta kendini göstermektedir. Barok dönem 17. Yüzyılda ortaya çıktığı kabul edilen İtalya'dan Avrupa'ya yayılan Realizm ve süsleme sanatlarının inanılmaz bir hareket ve duruluk ile bulunduğu aynı zamanda görkemli ve gösterişli de olmayı başaran bir stil ortaya koymaktadır. Barok kelimesi etimolojik olarak biçimsiz büyük bir inciye tasvir etmektedir. Dönemin anlatım tarzının bunda rolü büyüktür. Bu stilde çok fazla eser verilmesi sebebiyle, Barok stil dönemleştirilmiş, 1600-1750 tarihleri arasında varlık gösterdiği belirlenmiştir. Müzikte dönemin kendine özgü müzik formları, yazı stilleri, süsleme çeşitleri, kendi dönem enstrümanları ve enstrümanlara özgü notasyonları bulunmaktadır. Bugün Barok enstrümanların, birer branş olarak eğitimi verilmektedir.

Mimaride Barok 16.yüzyıl sonlarına doğru İtalya'da varlık göstermeye başlar. Önceleri Katolik kilisesinin protestan reformuna karşı bir reform olarak başlattığı bir harekettir. Devasa ana pencere ve destekleyen irili ufaklı pencerelerle büyük ölçülerde ışık kullanımı, büyük ölçekli freskler, heykeller ve tablolar için büyük nişler, çoğunlukla merkeze açılan salonlar şeklinde en belirgin özelliği olan muazzam süslemelerle zenginleştirilmiş büyük ve görkemli yapılar bu dönemin mimari özelliklerini yansıtmaktadır.

Dünyada Barok mimarinin en bilinen örnekleri; Michelangelo'nun mimarlarından bir tanesi olduğu Vatikan'da bulunan St.Peter Bazilikası, Francesco Borromini'nin

mimarı olduğu, Roma’da bulunan St.Charles Kilisesi, Jules Hardouin-Mansart’ın Paris’de bulunan St.Louis (Les Invalides) Katedrali, Juvarra’nın Superga Bazilikası, Venedik’de Plazzo Pesaro, Viyana’da Belvedere ve Fransa’da bulunan Versay Sarayı sayılabilir. Türkiye’de Dolmabahçe sarayı, giriş kapısı ve saat kulesi romantik ve oryantal çizgilerin yanı sıra Barok mimari özellikleri taşıyan yapılardan biridir. Francesco Borromini, Carlo Maderno ve Mansart dönemin en büyük mimarlarıdır.⁴ Mimarının bu dönemde büyük bir bütünlük içinde olduğu diğer bir branş heykel, Barok dönemde en yüksek noktasına ulaşmıştır. Gian Lorenzo Bernini⁵ mimarlık denemelerinin yanı sıra, bugün dünyadaki en büyük heykeltıraşlardan biridir. Yapıtlarındaki gerçeklik, doku, süslemeler; seçtiği sahne ve konulara rağmen onu Roma Katolik Klisesi’nin baş heykeltıraşı yapmıştır. Alessandro Vittoria, Carlo Maderna, Michelangelo, Francesco Borromini, Jules Hardouin Mansart, Francesco Mocchi, Alessandro Algardi, Ercole Ferrata, Camillio Rusconi, Fillippo della Valle, Nicola Salvi, Fernando de Casa y Novoa, Rene Fremin, Jean Baptiste Tuby pek çok başyapıtın sahibi Barok heykeltıraşlardır.⁶Eserlerindeki ortak yön Barok stilin yön verdiği heykelde gerçekçilik duygusu ve süsleme sanatları olmuştur. Başlıca İtalya, Fransa ve İspanya bugün dünya mirası olan muazzam örneklerle doludur.

Barok dönemde büyük yapıtlar meydana getirme ve süsleme tutkusu, müzik yazısında görülebildiği gibi, dönem enstrümanlarında da kendini göstermiştir. Enstrümanlar gittikçe büyümüş, kasaları genişlemiş ve fazladan ses delikleri ve her detaya süslemeler eklenmiştir. Bu çalışmada birinci bölümde Barok döneme ait gitar tipi enstrümanlar incelenmiş, ikinci bölümde bir Lavta türü olan Theorbo enstrümanı ve çeşitleri anlatılmıştır. Üçüncü bölümde yer alan analiz, Theorbo enstrümanın kendine özgü notasyonunun analizidir ve notasyon analizi olmasının yanı sıra enstrüman üzerinde partilerin nasıl çalınacağını gösteren bir metot çalışmasıdır.

⁴List of Baroque Architecture http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Baroque_architecture , (çevrimiçi), 02.2013

⁵Gian Lorenzo Bernini, http://en.wikipedia.org/wiki/Gian_Lorenzo_Bernini, (çevrimiçi), 02.2013

⁶Category: Baroque Sculptures, http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Baroque_sculptors, (çevrimiçi), 02.2013

Bölüm I

1. Barok Gitar

Barok döneme (1600-1750) ait bir gitar olan Barok gitar, modern gitarın atalarından birisidir. Bu tabir aynı zamanda bu tip yeni yapım enstrümanlar için de kullanılır. (şekil.1)

Şekil No.1 Barok gitar.

Barok gitar modern gitardan ebat olarak daha küçüktür, daha hafif bir yapıya ve bağırsak tellere sahiptir. Perdeleri de genellikle bağırsaktan yapılmakta ve sapın etrafına bağlanmaktadır. Bu türden karakteristik bir enstrüman her biri iki farklı telden oluşan beş tele sahiptir, fakat genellikle Barok gitarın birinci teli (en tiz ses veren) tek tel olmak üzere kalan dört tel çifttir ve toplamda dokuz veya on tane teli vardır.⁷

Bilinen ilk beş telli gitar hakkındaki yazı 16.yy. ortalarında İspanya’da basılmış Juan Bermudo tarafından 1555 yılında yazılan “Declaracion de Instrumentos Musicales” adlı kitapta yer almaktadır. Bu kitapta Bermudo “İspanya’da 5 telli gitarı gördük.” ve “Gitarlar genelde 4 tellidir.”⁸ ifadeleriyle beş telli gitardan yeni bir enstrüman gibi bahsetmiştir. Barok gitar için basılan ilk müzik “Guitarra Espanola de Cinco

⁷Harvey Turnbull, **The Guitar (From The Renaissance To The Present Day)**, Third Impression 1978, Batsford, blm. 1, syf.15

⁸Tom and Mary Anne Evans, **Guitars: From the Renaissance to Rock**, Paddington Press Ltd 1977 syf.24

Ordenes”, (Beş Telli İspanyol Gitarı) 1590 yılında Juan Carlos Amat tarafından yazılmıştır.⁹

Barok gitar oda müziği gruplarının içinde basso continuo¹⁰ görevini alır. Continuo partisini iki gitarın (Theorbo, Lavta ve ya Barok gitar) çalması beklenir. Buna göre bir gitarda bas çizgisi çalınıyorken diğer gitarda akorlarla bas çizgisine eşlik edilmektedir. Barok gitar alfabetik notasyonunun şifreli bas partisinden geliştiği düşünülmektedir.¹¹

Bütün tellerin tek tele dönüşmesi ve bas mi telinin eklenmesi Erken Romantik dönemde gerçekleşmiştir.

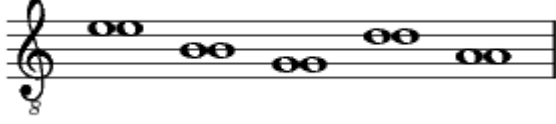
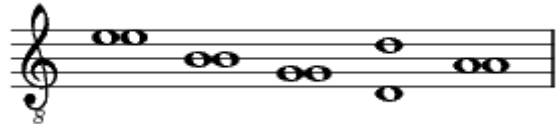
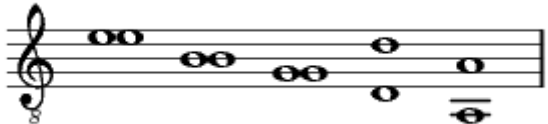
1.1. Akort Sistemi

On yedinci yüzyıl kaynaklarında gitarı akort etmeye dair üç tane yol mevcuttur (Tablo.1). Tabloda akort sistemini kullanan bestecinin adı bulunmaktadır. Çok az sayıda kaynak tellerin akortlanması hakkında belli bir yöntem kullanıldığını göstermektedir. Hangi yöntemin uygun olduğunun kararı enstrümanı çalacak müzisyene bırakılmıştır.

⁹Harvey Turnbull, **The Guitar**, blm.3, syf.41

¹⁰Sürekli bas

¹¹Manfred F Bukofzer, **Music In The Baroque Era**, syf.26

Besteci	Akort sistemi
Ferdinando Valdambrini (İtalya, 1646/7), Gaspar Sanz (İspanya, 1674)	
Francesco Corbetta (İtalya/Fransa/İngiltere, 1671), Antoine Carre (Fransa, 1671), Robert de Visée (Fransa, 1682), Nicolas Derosier (Hollanda, 1690)	
Girolamo Montesardo (İtalya, 1606), Benedetto Sanseverino (İtalya, 1620), Francisco Guerau (İspanya, 1694).	

Tablo No.1 Besteciler ve kullandıkları akort sistemleri

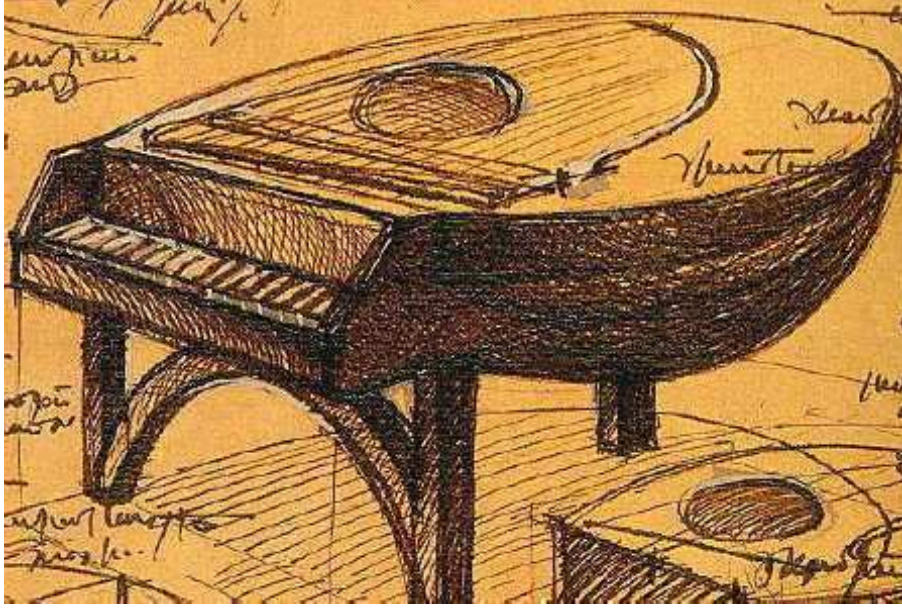
1.2. Besteciler

Barok gitar için bestelemiş bilinen en önemli besteciler şunlardır;

- Giovanni Paolo Foscarini (1600 - 1650)
- Angelo Michele Bartolotti (1615-1680)
- Giovanni Battista Granata (1620 - 1687)
- Gaspar Sanz (1640–1710)
- Robert de Visée (1658 – 1725)
- Francisco Guerau (1649 - 1722)
- Francesco Corbetta (1615–1681)
- Henri Grenerin (17.yy ortaları)
- Ludovico Roncalli (1654 - 1713)
- Santiago de Murcia (1673 - 1739)

2. Lavta-Klavsens

Lavta-klavsens, (Alm.*Lautenwerck*) Barok döneme ait klavyeli bir enstrümandır. Klavsene benzemekle birlikte, metal teller yerine kullanılan bağırsak teller sayesinde daha boğuk bir tonda ses vermektedir.

Şekil No.2 Lavta-klavsen (Lautenwerck)

Bu enstrümana J. S. Bach oldukça ilgi göstermiştir. Öldüğünde iki tane lavta-klavseni vardır¹², fakat o devirdeki örneklerinden günümüze ulaşan olmamıştır. Enstrüman yirminci yüzyılda yeniden canlanır. Bu enstrümanın en önemli iki icracısı erken dönem müzik enstrümantistleri Gergely Sárközy ve Robert Hill'dir.

Bu konudaki mevcut bilgilerde, on sekizinci yüzyıl Alman enstrüman yapımcıları olarak Hamburglu Johann Christoph Fleischer, Johann Nicolaus Bach ve org yapımcısı Zacharias Hildebrandt yer almaktadır.

Fleischer iki tür enstrüman yapmıştır. Küçük olanı yaklaşık üç oktavlık ses genişliğinde iki adet 240 cm uzunluğunda bağırsak tele sahiptir. İki alt oktavda sesler, Lavta'daki oktav akortlanan bas teller gibi olmak üzere 4 tuş prensibi¹³ (İng. *foot principle*) ile (120 cm'lik tel uzunluğu) eşleştirilebilir. Enstrümanın ses tablasının altına, rezonansı sağlayan deniz kabuğuna benzer Lavta şeklinde bir kasa yerleştirilmiştir.

¹²Uta Henning, **Early Music**, Volume 10, No. 4, syf.477

¹³2,4,8,16,32 foot principle: rakamlar klise orgunda boruların uzunluğunu göstermektedir. (8 feet – 8'-2,48 metre). Bu uzunluklar seslerin oktav aralıklarını belirlemektedir. 32 foot insan kulağının duyabileceği en pes ses dalgasını verirken, 2 foot uzunluğu en tiz oktavı verir. Org'a klavyeden farklı tuşlarla yerleştirilmişlerdir. Lautenwerck enstrümanında bu prensip borular ile değil tel uzunluğu ile belirlenir.

Fleischer büyük enstrümanına Theorbenflügel (Theorbo-klavsen) adını vermiştir. Bu enstrümanın bağırsak telli iki tuşu¹⁴ vardır, 16 tuş prensibinde (480 cm tel uzunluğu) yani bir alt oktavda teller çift tınlarken, yarım seslerde ve 4 foot prensibinde, yani bir üst oktavda (120cm tel uzunluğu) ünison tınlr. Buna ek olarak metal telli bir 4 foot tuşu mevcuttur ve 4' ile 16' tuşlarının birleşiminden de zil sesine benzer bir ton ortaya çıkar. Bu büyük enstrüman alışlagelmiş konser klavseni şeklindedir.

Lavta-klavsen, J.S. Bach'ın ilgisini çekmiştir. Enstrümanın ortaya koyabileceği yumuşaklık ve gücün birleşiminden hoşlandığı ve böyle bir enstrümanın hazırlanması için kendine özgü şartları enstrümanı yapacak Hildebrandt'e verdiği bilinmektedir. Adlung'un *Musica Mechanica Organoedi* isimli kitabındaki bir notta Johann Friedrich Agricola, Bach'a ait olan Lavta-klavsen'i şöyle anlatır:

“Bu yazıların yayıncısı 1740 senesi dolayında Leipzig'de Johann Sebastian Bach tarafından tasarlanan ve Zacharias Hildebrand tarafından yapılan bir "Lautenclavicymbel" gördüğünü ve dinlediği hatırlamaktadır. Bu enstrüman, daha küçük bir hali olmak üzere diğer bütün yönleriyle harpsikorda çok benzemektedir. Çift bağırsak telleri ve bir oktava yakın metal (pirinç) telleri vardır. Normal kullanımında (sadece bir tuşu çekiliyken) sesinin Lavta'dan çok Theorbo'ya benzediği doğrudur. Ama eğer Lavta tuşu (klavsende bulunan tuş gibi) kornet tuşuyla¹⁵ birlikte çekilirse, enstrümanın Lavta olduğuna dair profesyonel lavtacıları bile kandırabilir.”¹⁶

¹⁴Tuş: Klavsen ya da kilise orglarında itilip çekilebilen düğmelerdir. Tonu ya da oktavı belirlerler. Çalma esnasında kullanılmaları zordur. Bu sebeple tercihen performans öncesinde ayarlanmaktadır.

¹⁵Kornet tuşu: kilise orgunda ton değiştirmek için kullanılan tuşlardan biri. Örn. solo parti ile eşlik partisini birbirinden ayırmak ve farklı tonlarda duyurmak için solo partinin çalındığı bir üst oktavlık bölümde kullanılabilir.

¹⁶The Baroque Lute-Harpsichord, A Forgotten Instrument, (çevrimiçi)
<http://www.barquemusic.org/barluthp.html>, 02.2013.

3. Lavta

Lavta genellikle klavyesi (perdeli ya da perdesiz) ve derin yuvarlak bir sırtı bulunan Rönesans ve Barok dönem enstrümanıdır. Genel tanımı ile Lavta, Avrupa Lavta ailesine ait yaylı çalgıların geneline verilen addır. Avrupa Lavta'sı ve günümüzün Yakın Doğu Ud'u, farklı evrim aşamaları izlemeleriyle birlikte benzer özelliklere sahiptirler. Lavta, Ortaçağ ve Barok dönemlerde çok çeşitli enstrümantal müziklerde kullanılmış ve belki de Rönesans dini müziğinin en önemli enstrümanı olmuştur.¹⁷ Aynı zamanda Lavta, özellikle vokal çalışmalarda olmak üzere, yazılı solo partileri çalabilmenin dışında, sürekli bas ya da doğaçlama olarak kullanabilen bir eşlik enstrümanıdır.

Şekil No.3 Lavta

¹⁷Donald Jay Grout ,**AHistory Of Western Music** by, J.M. Dent & Sons Ltd, London, blm.7 syf.202

3.1. Lavtanın Yapısı

3.1.1. Ses Tablası

Lavtaların neredeyse tamamı ahşaptan yapılır. Ses tablası gözyaşı şeklinde ince düz ve rezonans sağlayıcı bir ağaçtır (genellikle ladin). Bütün Lavta'larda ses tablasında tellerin altında bir adet, bazen üçlü, gül (İng.*rosetti*) adında süslemeli bir ses deliği bulunmaktadır. Ses deliği açık değildir, daha çok birbirine geçmiş asma yaprakları veya işlemeli bir düğüm motifi şeklinde ses tablasının tahtasına oyulmuş bir ızgarayla örtülmüştür.

3.1.2. Sırt

Sırt, arka kısım ya da kabuk sert tahtalı ağaçlardan (akçaağaç, kiraz, abanoz, gül ağacı) kesilmiş şeritlerin kenarlarıyla birleştirilerek ve tutkalla yapıştırılarak derin, yuvarlak bir enstrüman şekli verilmesiyle oluşur. Ses tablasının içinde sağlamlaştırıcı özellikte destek bağları vardır.

3.1.3. Sap

Klavye hafif ahşaptan, sert tahtalı ağaç (genellikle abanoz) kaplama olarak yapılır. Bu sayede tellerin altındaki perde tablasının dayanıklı olması sağlanır. Neredeyse bütün diğer modern enstrümanların aksine, Lavta'nın klavyesi enstrümanın akort başına sabitlenmiştir. Barok dönemden önceki Lavta'ların akort mandallarının bulunduğu kısımla sap arasında neredeyse doksan derecelik bir açı mevcuttur ve bunun da sebebi gevşek telleri yapıştırmak yerine tellerin gerginliğiyle tutan sapı taşımaya yardım etmektir. Akort mandalları sert tahtadan basit mandallardır. Bunlar bir şekilde uçları inceltirilerek akort kısmında oyulmuş deliklere sürtünme yöntemiyle takılmaktadır.

Sürtünme yöntemini kullanan diğer enstrümanlarda olduğu gibi mandalın ahşabının seçimi büyük bir önem teşkil etmektedir. Tahta zamanla ve nem kaybıyla birlikte hacim değişikliklerine uğradığından ve enstrümanı akort etmek için dişli veya başka mekanik araçlar olmadığından, bu sistemin düzgün işleyebilmesi için mümkün olduğu kadar dairesel bir iç kesite sahip olması gerekmektedir. Mandallar genellikle Avrupa armut kerestesi gibi uygun meyve ağaçlarından ya da buna denk benzer malzemelerden yapılmaktadır. Matheson, takriben 1730’de şöyle söylemiştir; “ Eğer bir lavtacı seksen sene yaşamışsa ömrünün altmış senesini akort yaparak geçirmiştir.”¹⁸

3.1.4. Gövde

Lavta’nın gövde geometrisi diğer enstrümanlara kıyasla daha karmaşıktır. Bu gövdede bağlama çubuklarının gövdenin uzunluğuna oranla belli uzunluklarda olmak üzere tellere dik olduğu bir sistem bulunmaktadır ve yapısal sebepler nedeniyle her birinin ucu da belli bir ölçüde yarıklarla açılmıştır. Robert Lundberg “Tarihi Lavta Yapımı”¹⁹ isimli kitabında eski zaman ustalarının bağlama çubuklarını ölçek uzunluğu ve gövde uzunluğuna orantılı bir şekilde yerleştirdiklerini öne sürmüştür. Bu yazar, ses tablasının (gövde oyuğu) içe dönük eğiminin eski ustaların, lavtacının sağ eli ile teller ve ses tablası arasında mesafe olması amacıyla kasıtlı olarak yaptıkları bir geliştirme olduğunu da söylemiştir.

Gövde kalınlığı oldukça değişkendir ama genellikle 1,5 ile 2 mm arasında seyretmektedir. Bazı lutiyele düzgün bir ses sağlamak amacıyla enstrümanı yaparken ağırlığı kaldırmak ve destekler eklemek suretiyle gövdeyi dengelerler. Lavta’nın gövdesi nadiren cilalanır, ama bazı durumlarda lutiye gövdenin üst katmanını gomalak verniği ya da yumurta akıyla cilalayıp temiz olmasını sağlayabilir. Gövde kirişe iki tarafı bağlamak için yapıstırıcı

¹⁸P.Perret, **Plucked or No Bowing [or Scraping] Allowed!**, Article, <http://cvnc.org/article.cfm?articleId=5575>, (çevrimiçi), 02.2013

¹⁹R.Lundberg, **Historical Lute Construction**, Guild of American Luthiers; First Edition.

kullanmadan, doğrudan bağlanmıştır ve iki tarafta birbirine geçen uç ve ucun yuvası, yuvarlak haznenin içine ve dışına yapıştırılarak sağlamlık elde edilmiş ve tutkallama alanı artırılmıştır.

Üst kısmın iki tarafa takılmasından sonra, gövdenin kenarına genellikle bir cilt tabakası yerleştirilir. Bu tabaka yaklaşık olarak gövdenin yarı inceliğindedir ve karışık renkte bir tahtadan yapılır. Lavta'nın yapısı ile ilgili genel olarak ortaya çıkan sonuç ise boyutuna göre oldukça hafif bir enstrüman olduğudur.

3.1.5. Köprü

Çoğunlukla bir meyve ağacından imal edilen köprü ses tablasına genellikle gövde uzunluğunun 1/5 ya da 1/7 oranında olmak üzere bağlanır. Köprünün kendine ait bir yuvası yoktur ama üzerinde tellerin doğrudan bağlandığı delikleri vardır. Köprünün yapılış amacı, küçük uçla tizleri, yüksek ve geniş ucu ile basları taşıyarak telleri yükseklik ve uzunluk bakımından klavyeye bağlamasıdır. Köprüler genellikle siyah isle ya da kömürle boyanır ve gomalak verniği ile cilalanıp belli süslemeler barındırır. Lavta köprülerindeki süslü yazılar ve diğer işlemler, köprünün yapısının parçalarıdır ve bazı rönesans gitarlarının aksine sonradan eklenmez.

3.1.6. Perdeler

Perdeler sapın etrafına sarılan bağırsaklardan meydana getirilir. Kullanıldıkça aşındıklarından zaman içinde değiştirilmeleri gerekir. Bazı durumlarda tahta perdeler enstrümanın tablasına eklenerek, en tiz tellerde sağlanamayan bir oktav yükseklik elde edilebilir ama bu yargı (her ne kadar John Dowland ve Thomas Robinson tahta perdelerin ses tablasına yapıştırılmasından bahsetse de) kimileri tarafından anakronik²⁰ bulunmuştur. Naylon ve bağırsak arasında

²⁰Bir olay ya da varlığın içinde bulunduğu zaman dilimi (dönem) ile kronolojik açıdan uyumsuz olma durumu.

tercih konusunda çoğu lutiye sapın ucundaki keskin açığa daha uygun konfor sağlaması sebebiyle bağırsağı kullanmayı seçmişlerdir.

3.1.7. Teller

Teller tarih boyunca genellikle koyun ince bağırsağı olmak (bazen metalle karıştırılarak) üzere hayvan bağırsağından imal edilmiştir ve günümüzde de bağırsak ya da onun yerine sentetik bağırsaktan, bas tellerde metal sargılardan olmak üzere üretilmektedir. Modern imalatçılar hem bağırsak hem de naylon teller yapmaktadır ve her ikisi de yaygın olarak kullanılmaktadır. Bağırsak belli dönem parçalarının çalınmasında daha otantik olsa da, maalesef bozulmalara ve nemdeki değişimler yüzünden ses tutarsızlıklarına daha meyilli bir yapıdadır. Naylon tel akortta süreklilik olarak çok sağlam bir istikrar göstermektedir. fakat erken müzik icracıları tarafından, tınısı eski bağırsak tellerin sesinden farklı olduğu için genellikle tercih edilmemektedir. Bu tür konular Lavta için daha çağdaş besteler icra edildiği zamanlarda tartışma konusu olmaktadır.

Eski enstrümanlarda bas olarak kullanılmış “katlinler”, tellerle ilgili önemli bir diğer konudur. Katlinler birbirine bağlanmış birkaç bağırsak telin ağır metal çözeltiler içinde bekletilerek tellerin kütlelerinin artırılmasıyla meydana getirilmişlerdir. Katlinler çapları bakımından aynı yükseklikte ses veren naylon tel sargılarına göre oldukça geniş olabilmektedirler. Onların çıkardığı bas, naylon basların tınısına göre büyük bir farklılık göstermektedir.

Lavta'nın telleri, her biri iki telden oluşan sıralarla düzenlenmiştir, ancak en tiz sese sahip sıra genellikle tek telden oluşmaktadır, buna da tiz tel(İt.*chanterelle*) adı verilir. Sonraki Barokdönemlere ait Lavta'ların en tiz iki sıraları tek tele sahiptir. Sıralar en tiz sestten başlamak üzere sayılarla isimlendirilir ve chanterelle birinci sıradır, sonraki tel çifti ikinci sıradır ve sıralama bu şekilde

devam eder. Buna göre, sekiz sıralı bir Rönesans Lavta'sında genellikle on beş ve on üç tel, Barok Lavta'da da yirmi dört tel bulunmaktadır.

Sıralar tiz ve orta ses perdelerinde birbirine uyumlu olarak akort edilir ama kalın perdelerde, iki telden birisi bir oktav tiz olmak üzere akort edilir. Bu akort sisteminin hangi sıra için başladığı Lavta tarihi boyunca değişiklik göstermiştir. Bir sıranın iki teli neredeyse her zaman, tek bir telmiş gibi, birlikte durdurulur ve birlikte çalınır; ancak istisnai durumlarda bir parça aynı sıradaki tellerin ayrı ayrı durdurulup çalınmasına ihtiyaç duyabilir. Lavta'nın çift tellerinden ötürü akort edilmesi kolay değildir. Akort düzeninin eserde istenen akort sistemine göre ayrıntılı olarak belirtilmesi gerekir.

3.2. Lavta'nın Tarihi ve Gelişimi

Lavta'nın kökeni belirsizdir ve organolojistler²¹ bu çalgının tanımı konusunda karşıt fikirlere sahiptir. Organolojist Curt Sachs “uzun saplı Lavta” (Alm. *Langhalslaute*) ile kısa saplı çeşidin arasındaki farkı ortaya koyarak her ikisinin de Arp ile Psalteri'yi ayıran saplı bir kordofon²² olduğunu belirtmiştir. Smith ve diğerleri ise uzun saplı türün Lavta olarak adlandırılmaması gerektiğini çünkü bu türün, kısa saplı türün ortaya çıkmasından en az bin yıl önce var olarak Lavta şeklinde bilinen türe dönüştüğünü söylemişlerdir. Bu çalgı ayrıca yirminci yüzyıla kadar hiçbir zaman Lavta adıyla anılmamıştır.

Bu enstrümanlarla ilgili bilgilerimizin kaynağı Antik Yunan Medeniyeti'nden günümüze ulaşmış Mantinea Kaidesidir (M.Ö. dördüncü yüzyıl). Şu anda Atina Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmekte olan bu mermerde Apollon ile Marsias'ın arasındaki efsanevi mücadele tasvir edilmiştir; bu tasvirde bir kayanın üstünde oturmuş Antik Yunan Pandura'sı çalan bir muse²³ resmedilmiştir ve bu da

²¹Enstrüman bilimci

²²Telli çalgılar. Telli çalgı ailesi.

²³Yunan mitolojisinde yer alan bilimden ve sanattan sorumlu 9 kadın kardeş tanrıça.

Lavta'ların Akat döneminden itibaren Antik Yunan Medeniyeti'nde mevcut olduğunun delilidir.

Değişik şekillerdeki saplı kordofonlar Antik Yunan, Mısır (Orta Krallık Dönemi), Hitit, Roma, Bulgar, Türk, Hint, Çin, Ermeni/Kilikya kültürlerinde kullanılmıştır. Lavta alışlagelmiş şeklini yedinci yüzyılın başında İran, Ermenistan ve Bizans'ta Barbat olarak almıştır. Bu enstrümanların hayvan derisiyle kaplı gövdeleri vardır ve tahta bir ses tablasının ne zaman kullanılmaya başladığı da tam olarak bilinmemektedir.

Altıncı yüzyıl gibi eski bir tarihte Bulgarlar kısa saplı bir enstrüman türü olan Kopuz'u Balkanlar'a ve 9. yüzyılda da Magripli'ler Ud'u İspanya'ya getirir. Uzun saplı Pandura Akdeniz Bölgesi'nde Lavta'nın çok yaygın bir türü olarak önceden de mevcuttur. Bu süreçte Kuitra ortadan kaybolmayıp gelişimine devam etmektedir. Hala mevcut olan Cezayir ve Fas Kuitrası'nın yanında bu türün soyundan gelen enstrümanlar Chitarra Italiana, Chitarrone ve Colascione'dir.²⁴

3.2.1. Orta Çağ

1500 yılı dolaylarında İspanyol, Katalan ve Portekizli lavtacılar Vihuela de Mano isminde, viyol şeklinde olan ve Lavta gibi akort edilen bir çalgıyı kullanmaktadırlar fakat iki enstrüman da aynı anda var olmaya devam etmektedir. Bu enstrüman aynı zamanda İspanya hakimiyeti altındaki İtalyan bölgelerinde de (özellikle Sicilya ve çok sayıdaki Katalan müzisyeni İtalya'ya getiren Papa Borgia'ya ait şehirlerde) kullanılagelmiştir ve bu bölgelerde Viola da Mano adıyla bilinmiştir.

Lavta'nın Arap kültüründen Avrupa kültürüne geçişinin önemli bir noktası da Bizanslı ya da daha sonraki dönemlerde Sarazenler tarafından Sicilya'ya getirilmesi üzere gerçekleşmiştir. Palermo'daki sarayda adanın Normandiyalı'lar tarafından alınmasından sonra şarkı söyleyen lavtacılar

²⁴Lute, <http://en.wikipedia.org/wiki/Lute>, (çevrimiçi), 02.2013

ortaya çıkmaya başlamış ve Palermo'daki Normandiya Kralı İkinci Roger'a ithaf edilmiş 1140 tarihli kraliyet kilisesi Cappella Palatina'daki tavan resimlerinde Lavta belirgin bir şekilde resmedilmiştir. On dördüncü yüzyıla gelindiğinde Lavta'lar bütün İtalya'ya yayılmıştır. Lavta muhtemel Palermo merkezli Hohenstaufen kral ve imparatorlarının etkisiyle yine bu yüzyılda Almanca konuşulan topraklara da girmeye başlamıştır.²⁵

Ortaçağa ait Lavta'lar mızrap olarak kuş tüyü kullanılan, dört ya da beş telli enstrümanlardır. Bu çalgı çeşitli boyutlarda mevcuttur ve Rönesans'ın sonunda yedi farklı boyutta Lavta'nın varlığı kaydedilmiştir. Ortaçağ'da büyük olasılıkla Lavta'nın asıl işlevi şarkılara eşlik etmektir ama 1500 tarihi öncesi döneme ait Lavta için hazırlanmış eser sayısı hayli düşük olarak gözükmektedir. Ortaçağ ve Rönesans'ın başlangıç zamanlarında şarkılara eşlik edilirken çoğu zaman doğaçlama yapılması yazılı kayıtların düşük olmasının temel sebebidir.

On beşinci yüzyılın son yıllarında Rönesans'ın çok sesli müziğini tek enstrümanla çalabilmek amacıyla lavtacılar kuş tüyünden mızrabı bırakıp parmak uçlarını kullanarak çalmaya başlamışlardır. Tellerin sayısı altı ve daha fazlasına yükselmiştir. Lavta on altıncı yüzyılın solo şekilde çalınan ilk enstrümanıdır, ama şarkılara eşlik etmek amacıyla kullanılmaya da devam etmiştir.

Rönesans'ın son dönemine gelindiğinde tel sayısı ona çıkmıştır ve bu sayı Barok dönemde on dörde kadar (ve hatta bazı durumlarda on dokuza kadar) yükselmiştir. Bu 26-35 tele sahip enstrümanlar, Lavta'nın yapısında yeniliklere ihtiyaç doğurmuşlardır. Lavta'nın gelişimi sonunda, Archlute (büyük Lavta), Theorbo ve Torban ana akort kasasına bağlanmış uzun eklere sahip hale gelmişlerdir. Bu ek olarak konulmuşuzantılar bas teller için çok daha fazla rezonans sağlamaktadır. İnsan parmakları 14 teli tutabilecek kadar geniş bir sapın tellerini kavramak için kısa kaldıklarından bas teller perdelerin bulunduğu kısmın dışına yerleştirilir ve "açık" tabir edilen bir şekilde yani sol

²⁵Lynda Syce, www.Theorbo.com, (çevrimiçi), 02.2013

elle perdelenmeden çalınmaya başlar.Barok dönem boyunca Lavta sürekli bas çalgıcılığı için önemini kaybeder ve en sonunda da bu görevini tuşlu enstrümanlara bırakır. Lavta'nın 19.yy.'dan sonra kullanımı neredeyse tamamen bırakılır. Bugün Barok müzik icrası için Lavta'nın bazı türleri en çok Almanya, İsveç ve Ukrayna'da kullanılmaktadır.²⁶

3.3. Lavta Repertuarı

Lavta on üçüncü yüzyıldan bile daha eski tarihlerden beri Avrupa'da yaygın olarak kullanılmışve kaynaklarda çok sayıda eski Lavta icracılarından ve bestecilerden bahsedilmişse de, günümüze ulaşan en eski enstrüman on beşinci yüzyıla aittir. Lavta müziği on altı ve on yedinci yüzyıllarda çok rağbet görmüş, birçok besteci, eserlerinden yaptıkları derlemeleri yayınlamıştır.Bu sayede günümüz araştırmacıları bu döneme ait çok sayıda el yazmasına ulaşmıştır, fakat bu dönemlere ait eserlerin çoğu hala kayıptır. On yedinci yüzyılın ikinci yarısında Lavta'lar, Vihuelalar ve benzer çalgılar popülerliklerini kaybetmeye başlamış ve 1750 yılından sonra Lavta için neredeyse hiç müzik eseri meydana getirilmemiştir. Lavta'ya olan ilgi ancak yirminci yüzyılın ikinci yarısında yeniden canlanmıştır.

Doğaçlama, Lavta müziğinde çok önemli bir yer teşkil etmesi sebebiyle repertuarın büyük kısmı muhtemelen kayda geçirilememiştir. Ancak 1500'lü yılların ortalarında Lavta çalan müzisyenlerin mızrabı bırakarak sağ el tekniğine geçmeleri sonucunda, karmaşık ve çok sesliliğe yatkın bu yeni tekniğin notalara ihtiyaç duyması sebebiyle kayıtlar kullanılmaya başlamıştır. Takip eden yüzyıllarda kademeli olarak üç tane tab yöntemi gelişim göstermiştir: İtalyan (aynı zamanda İspanya'da da kullanılmıştır), Alman ve Fransız. Sadece Fransız yöntemi on yedinci yüzyılın sonuna kadar mevcudiyetini koruyabilmiştir. Bilinen en eski tablalar altı telli çalgılar için hazırlanmıştır, ancak daha eski tarihlerde dört

²⁶Lute, <http://en.wikipedia.org/wiki/Lute>, (çevrimiçi), 02.2013

ve beş telli Lavta'ların varlığına dair kanıtlara da rastlanmaktadır.²⁷ Tab yöntemi, müziğin yazıldığı enstrümana göre farklılık göstermektedir ve okuyabilmek için çalgının akort düzenini, tel sayısını ve benzer unsurları bilmek gereklidir.

Rönesans ve Barok tarzı Lavta müziği aşağı yukarı dönemin tuşlu çalgı müziklerine benzemektedir. Vokal çalışmalar belli başlı danslarla birlikte müziğin içerisine sıklıkla katılmıştır. Bu dansların Piva ve Saltarello gibi bazıları on yedinci yüzyılda ortadan kalkmıştır. Çok sesliliğin gelişmesiyle Fantasia denilen tür ortaya çıkmıştır; bu birbirine benzeyen kontrpuanların sıklıkla kullanıldığı karmaşık ve serbest ritimli bir türdür. Çoğu Lavta eserinde bir yere kadar mevcut olan doğaçlama ögesi, özellikle de erken dönemlere ait Ricercare²⁸ parçalarda ve Taster de Corde²⁹ gibi prelüd formlarında mevcut olmuştur. On yedinci yüzyıl boyunca Lavta ve klavye müzikleri birbirine benzer bir seyir izlemiş ve 1700'lere gelindiğinde lavtacılar tuşlu çalgı bestecilerinin eserlerine çok benzeyen dans ezgileri bestelemişlerdir. Lavta aynı zamanda, tarihi boyunca bir müzik topluluğu olarak özellikle de Lavta ve vokal için yazılmış şarkılarda yaygın bir kullanıma sahip olmuştur. Bu kullanım özellikle de İtalya ve İngiltere'de yaygındır.

Günümüze ulaşan en eski İtalyan Lavta eserine on beşinci yüzyıla ait bir el yazmasında rastlanmıştır. On altıncı yüzyılın başında Petrucci, Francesco Spinacino (1507) ve Joan Ambrosio Dalza'ya (1508) ait Lavta eserlerini yayınlamıştır; Capirola Lavta kitabı adlı eserle birlikte bu yayınlar İtalya'da müzik yazımının bilinen en eski örnekleridir. Bunu takip eden dönemde, İtalyan lavtacıların önderi olan, Francesco Canova da Milano (1497–1543), günümüzde tarihin en önemli Lavta bestecileri arasında da gösterilmektedir. Eserlerinin büyük kısmı Fantasia ve Ricercare adı verilen, imitasyon, süsleme ve gamların sıklıkla kullanıldığı, Lavta çoksesliliğinin kapsamını arttıran parçalardır. Bu yüzyılın ikinci kısmında bu büyüklükte bir besteciye rastlanmamıştır ancak on yedinci yüzyılın başlarında Johannes Hieronymus Kapsberger (1580–1651) ve Alessandro

²⁷Willi Apel , **The Historical Anthology of Music Volume I: Oriental, Medieval and Renaissance Music**, 1949, syf.54

²⁸Rönesans ve erken Barok dönemde kullanılan bir ya da daha fazla temanın melodik taklitle gelişmesi şeklinde yazılan bir kompozisyon türü.

²⁹Bir çeşit prelüd ve ricercare formunda yazılmış fantasia türünde eser.

Piccinini (1566–1638) enstrümanın tekniğinde büyük gelişimler yapmışlardır. Kapsberger, Frescobaldi'in klavye müziğinden etkilemiştir.

Fransız Lavta müziğinin kayda geçirilmesi, Pierre Attaingnant'ın (1494–1551) prelüdlere, danslar ve tablolarıyla başlamıştır. Burada Albert de Rippe (1500–1551) isimli Fransa'da faaliyet gösteren İtalyan bestecinin oldukça karmaşık yapıya sahip çok sesli Fantasia'ları önemli bir yer teşkil eder. Onun çalışmaları ölümünden sonra, öğrencisi Guillaume de Morlaye (1510) tarafından yayınlanmıştır fakat bestecinin karmaşık çoksesliliği dönemde dikkat çekmemiştir. Fransız Lavta müziği on altıncı yüzyılın ikinci yarısında etkisini yitirmiştir; bununla birlikte enstrümanın yapısında gerçekleşen belli başlı yenilikler (diyapozon tellerinin artması, yeni akortlar vb.) tarzda büyük değişiklikleri tetiklemiş ve bu da erken dönem meşhur Style Brisé'nin³⁰ ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu stilin arpejli dokusunun etkileri Johann Jakob Froberger'in eserlerinde görülmektedir. Fransız Barok ekolü Ennemond Gaultier (1575–1651), Denis Gaultier (1597/1603–1672), François Dufaut (1604–1672) ve diğer birçok önemli besteciye sahiptir. Fransız Lavta müziğinin son dönem temsilcisi Robert de Visée (1655–1732/3) süitleriyle enstrümanın sınırlarını zorlayan eserler bestelemiştir.³¹

Alman yazılı Lavta müziği tarihi, Arnolt Schlick'in (1460–1521) 1513'te on dört sözlü Lavta şarkısı ve üç solo Lavta eseriyle birlikte org çalışmalarını barındıran derlemesini yayınlamasıyla başlar. Daha önce önemli bir Alman müzisyen, Alman Lavta tabının mucidi Conrad Paumann'a (1410–1473) dönemin kaynaklarında rastlanmış fakat bu iddia Paumann'dan günümüze hiçbir eser ulaşmaması sebebiyle henüz kanıtlanmamıştır. Schlick'den sonra Alman Lavta müziğini geliştiren besteciler arasında Hans Judenkünig (1445–50–1526), Neusidler ailesi ve Hans Neusidler (1508/9–1563) sayılabilir. On altıncı yüzyılın ikinci yarısında Alman tablası ve repertuarı kademeli olarak yerlerini sırasıyla İtalyan ve Fransız tablolarıyla uluslararası repertuara bırakmış ve Otuz Yıl Savaşı (1618–48) esnasında da yayınlar yaklaşık yarım yüzyıl durmuştur. Alman Lavta müziği

³⁰Barok dönemde ortaya çıkan enstrümantal müzikte arpejli yazı stili.

³¹Lute, <http://en.wikipedia.org/wiki/Lute>, (çevrimiçi), 02.2013

sonraki dönemlerde Esaias Reusner (1670) gibi besteciler sayesinde yeniden canlanmış ama belirgin bir Alman tarzı ancak 1700'lerden sonra büyük bir Lavta bestecisi olan Silvius Leopold Weiss'in (1686–1750) eserlerinde ortaya çıkmıştır. Bu eserlerin bir kısmı Johann Sebastian Bach (1685–1750) tarafından klavyeye aktarılmış ve Bach da Lavta için birkaç eser bestelemiştir ancak bu eserlerin özellikle Lavta için mi, başka bir telli çalgı için mi yoksa Lavta-klavsen için mi oldukları belirsizdir.

Diğer Avrupa ülkeleri arasında özel bir yere sahip olan iki ülke İngiltere ve İspanya'dır. İngiliz yazılı Lavta müziği ancak 1540'lı yıllarda başlamış fakat bu ülkede çok sayıda lavtacı yetişmiştir. Bunların en meşhuru John Dowland (1563–1626) sayılabilir. Eserleri tüm dünyaya yayılmış, ölümünden uzun yıllar sonra Alman bestecileri onun temaları üzerine çeşitlemeler bestelemişlerdir. Dowland'ın öncülleri ve çağdaşlarından olan Anthony Holborne (1545–1602) ve Daniel Bacher (1572–1619) hakkında çok fazla bilgi mevcut değildir. İspanyol besteciler daha çok Vihuela için besteler yapmışlar ve çok sesli Fantasia ve çeşitleme tarzlarında eserler meydana getirmişlerdir. Luys Milan (1500–1560) ve Luys de Narváez (1526–49) İspanya'da Lavta'da çok sesli yazının gelişimine olan katkıları nedeniyle özellikle önemlidir. Son olarak da belki de en mühim Avrupa Lavta bestecisi olan Macar Bálint Bakfark'ın (1526/30–1576) kontrpuan Fantasia'ları Batı Avrupa'lı çağdaşlarının eserlerine göre çok daha zor ve sık örülmüştür.³²

3.4. Akort Sistemleri

Lavta'ların farklı boyları, çeşitli tel sayıları ve birbirine uymayan akort standartları mevcuttur. Altı telli bir Rönesans tenor Lavta'sı, tenor Viyol'ü ile aynı aralıklarla akort edilmektedir. Bu sistem üçüncü ve dördüncü tel arasındaki majör üçlü aralık hariç bütün tellerin arasında tam dördü aralık olması şeklindedir. Tenor Lavta genellikle sol akortludur. Yine de yirminci yüzyıla kadar belli bir

³²Lute, <http://en.wikipedia.org/wiki/Lute>, (çevrimiçi), 02.2013

akort standardı yoktur. Sol akort sistemi en tiz sesteki adını alan [(G'G) (Cc) (FF) (AA) (dd) (g)]³³ akort düzenini sağlar. Bu düzen sebebiyle Rönesans Lavta müziği gitarın üçüncü telini yarım ses aşağı akort ederek çalınabilir.

Altıdan fazla tele sahip Lavta'lara fazladan teller bas tel olarak eklenebilmektedir. Tel sayısının çok olması sebebiyle Lavta'lar oldukça kalın saplara sahiptir ve altıncı telin ötesindeki telleri durdurmak zordur. Bu sebeple ilave teller genellikle dörtlü aralıkla devam etmek yerine, kullanışlı olmaları bakımından bas notalar halinde akort edilmekte ve bu bas teller çoğu zaman durdurulmadan çalınmaktadır. Böylece sekiz telli bir Rönesans tenor Lavta'sı [(D'D) (F'F) (G'G) (Cc) (FF) (AA) (dd) (g)] ve on telli Rönesans tenor Lavta'sı ise [(C'C) (D'D) (E ♭ 'E ♭) (F'F) (G'G) (Cc) (FF) (AA) (dd) (g)] sistemi ile akort edilmektedir.

Bu düzenlerin hiçbiri zorunlu değildir ve çağdaş bir lavtacının performansı esnasında parçalar arasında değişkenlik gösteren bir ya da daha fazla teli akort ettiği sıklıkla gözlemlenebilir. Yazmalarda enstrüman çalanlar için akort değişikliği içeren talimatlar mevcuttur. Örneğin, “7e choeur en fa”, bu ifade yedinci tel fa notasında akortlanmalı anlamına gelmektedir.

On yedinci yüzyılın ilk yarısı özellikle de Fransa'da olmak üzere, Lavta akordu bakımından mühim farklılıkların yaşandığı bir dönemdir. Bununla birlikte 1670 senesi dolaylarında, günümüzde “Barok” ya da “Re minör” akort en azından Fransa ve Kuzey ile Orta Avrupa'da norm haline gelmiştir. Bu usulde ilk altı sıra bir re minör üçlüsü etrafında akortlanırken, beş ve yedi üstü bas teller gam şeklinde akort edilmektedir. Böylece Weiss, çaldığı on üç telli Lavta'yı (A''A') (B''B') (C'C) (D'D) (E'E) (F'F) (G'G) (A'A') (DD) (FF) (AA) (d) (f)]³⁴ şeklinde, ya da bas yedi teli diyez veya bemollerle parçanın tonuna uygun olmak üzere akort etmektedir.

³³Kesme işareti('):bir alt oktav, Küçük harf(Cc): bir üst oktav, İki harf(AA): aynı perdede akortlu; Tek harf(g): tek tel, A:la, B:si, C:do, D:re, E:mi, F:fa, G:sol, ♭ :bemol, # :diyez

³⁴Apostrof("):iki alt oktav.

Modern lavtacılar La=392 ile 470 Hz³⁵ ses standartları arasında olmak üzere, çaldıkları enstrümanın cinsine, repertuara, topluluktaki diğer enstrümanların seslerine ve sahnenin elverişliliğine göre enstrümanlarını farklı şekillerde akort etmektedirler. Lavta'nın yaygın olduğu dönemler esnasında evrensel bir ses standartı meydana getirme teşebbüsleri gerçekleşmemiştir. Standartlar zaman ve mekânlar bakımından farklılıklar göstermiştir.³⁶

4. Anjelic

Anjelic (Fr.*angélique*, İt.*angelica*) Barok döneme ait Lavta ailesi mensubu bir telli enstrümandır. Bu çalgı Lavta, Arp ve Theorbo'nun özelliklerini bünyesinde birleştirmiştir.

Anjelic, Lavta'nın armut şeklindeki yapısına ve 54 ile 70 cm arasındaki titreşimli tellerine sahiptir. Lavta'dan farklı olarak, 15-17 telli Anjelic'te teller Theorbo gibi tek sıra olarak dizilmektedir ve Anjelic'te bu bakımdan Theorbo'nun uzun sapıyla birlikte sekiz ile on arasında bas tele sahip ikinci akort başı da mevcuttur.

³⁵Hz: hertz, frekans birimi

³⁶Lute, <http://en.wikipedia.org/wiki/Lute>, (çevrimiçi), 02.2013

Şekil No.4 Anjelik.

Anjelik bir Arp gibi diyatonik olarak akort edilmektedir: C – d – e – F – G – a – b – c – d – e – f – g – a – b – c' – d' – e'.³⁷ Bu düzen Fransız ya da küçük Theorbo enstrümanı ile aynıdır fakat, Theorbo'daakordun Re-entrant³⁸ olması bakımından farklılık göstermektedir: C – d – e – F – G – a – b – c – d – g – c' – e' – a – d'. Diyatonik akort enstrümanın ses genişliğini kısıtlamakla birlikte açık tellerin kullanımı sayesinde daha kapsamlı ve berrak bir ton sağlamaktadır. “A' – B' – C – d – e – F – G – a – b – c – d – f – a – d – f' ” şeklinde kısmen diyatonik akortlar da mevcuttur.³⁹

³⁷Kesme işareti('): bir üst oktav, Büyük harf: bir alt oktav, Küçük harf: büyük harfe göre bir üst oktav.

³⁸Yeni giriş. Theorbo enstrümanında (aşağıdan yukarıya) üçüncü telin ikinci telden daha tiz bir seste giriş yapması.

³⁹Angélique_(instrument), [http://en.wikipedia.org/wiki/Angélique_\(instrument\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Angélique_(instrument)), (çevrimiçi), 02.2013

Anjelik için yazılmış az sayıdaki eser ve günümüze ulaşan birkaç enstrüman, Anjelik'in on yedinci yüzyılın ikinci yarısı ile on sekizinci yüzyılın başlarında çok rağbet gördüğünün belirtisidir. Bu enstrümandan ilk olarak bahseden, Arp gibi çalındığını söyleyen Praetorius'tur⁴⁰, ancak mevcut müziklerde böyle bir özelliğe dair bir işaret göze çarpmamaktadır.⁴¹

Bazı yazarlar Anjelik'in İngiltere'de icat edildiği iddiasındadırlar. Ancak bu iddia James Talbot'nun enstrümanın adını, sesi sebebiyle “Angel Lute” Melek Lavta'sı olarak yorumlamasıyla ilgili bir yanlış anlaşılma. Anjelik'e ait müzikler, Fransız tabı ile yazılmış olup bas tellerin gösterimlerinde yazarlara göre farklılıklar taşıyan bir şekilde kayıt edilmiştir. Ukrayna'ya özgü Torban bu çalgıdan türemiştir.⁴²

5. Archlute

Archlute (İsp.*archilaúd*, İt.*arciliuto*, Alm.*erzlaute*) on altıncı yüzyılda ortaya çıkan, Avrupa'ya özgü telli bir enstrümandır. Böyle bir enstrümana ihtiyaç duyulmasının sebebi, büyük Theorbo'nun solo müzik icrası sırasında, büyük boyutunun ve reentrant akortun yarattığı zorluklara ve tenor Rönesans Lavta'nın Theorbo'daki bas genişliğine sahip olmamasıdır. Aslında Theorbo'nun uzatılmış sapına sahip bir tenor Lavta olan bu enstrümanda, tenorun kuvveti ve Theorbo'nun büyük boyutuyla uzun tellerinin sağladığı bas etkisi mevcut değildir.

⁴⁰Michael Praetorius: Alman besteci, organist, müzik teoristi.(1571-1621)

⁴¹Praetorius, **Theatrum instrumentorum**.

⁴²François Lesure, ‘The angélique in 1653’, GSJ, 1953, syf.111–12

Şekil No.5 Archlute

Archlute ile Kuzey Avrupalı “BarokLavta” arasındaki fark, Barok Lavta’nın 11-13 tele sahip olmasına karşın herhangi bir Archlute’un 14 tele sahip olması ve Barok Lavta’nın ilk altı sırası re minör olarak akort edilirken; Archlute’un ilk altı telinde üçlü ve tam dörtlü aralıklarla Rönesans Lavta’nın akort sistemini korumasıdır. Archlute on yedinci yüzyılın ilk üç çeyreğinde solo bir enstrüman olarak kullanılmıştır ama bu dönemde nadiren bir ostinato olarak kendinden bahsedilmiştir; bu rolü Theorbo yerine getirmiştir.

On yedinci yüzyılın sonlarına doğru sürekli baslardan oluşan daha süratli ve yüksek ses aralıklı eserlerin bestelenmesiyle, Archlute ostinato görevini Theorbo'ya kaptırmaya başlamıştır. Theorbo'da daha tiz bas dizeleri mevcut değildir ancak ostinatonun yaylı bir çalgı (viyolonsel veya viyol) ile partiyi çiftleyerek telafi etme çalışmaları Archlute'un tenor ve bas eksiğinin kapatılmasını sağlamıştır.

TheorboBarok dönemin başından itibaren, trio sonatlarında genellikle melodik bas enstrümanı olarak kullanılmaya başlanılmış ve Archlute da bu görevi üstlenmiştir. Bunun en bilinen örneği Corelli'nin Opus 1 ve 3 numaralı trio sonatlarıdır ki bu eserlerde birinci ve ikinci keman partisi için nota kitabı olan 'Violone o Arciliuto' ve bu partinin org için yazılmış ostinato partisi mevcuttur. Violone o Arciliuto adlı kitapta enstrümanı çalacak olan kişiler için hangi akorların çalınacağı ve org kitabında da Archlutiste'in mümkün olduğu yerlerde hangi basların üzerine akorlar eklemesi gerektiği pek çok figür ve işaretle gösterilmiştir.

Archlute Handel'in operalarında ve diğer eserlerinde kullanılmıştır. Giulio Cesare (1724) yazısında ostinato partileri hem Arciliuto hem Tiorba olarak işaretlemiştir. Bu bir müzisyenin iki enstrümandan birini kullanabileceği gibi, iki enstrümanı da kullanabildiğini göstermektedir.⁴³

Archlute için olan solo müzikler genellikle tab şeklinde notaya geçirilmiştir.

5.1. Besteciler

Barok dönemin son zamanlarına ait bütün 'Liuto' adıyla kaydedilmiş eserler, 'Arciliuto' manasına gelmektedir. Archlute'un on yedinci yüzyıldaki en önemli bestecisi Alessandro Piccinini ve on sekizinci yüzyılda ise Giovanni Zamboni'dir. Zamboni'nin Archlute için on iki adet Sonata'sı (1718) günümüze kadar ulaşmıştır. On sekizinci yüzyılın sonunda yaşamış diğer önemli besteciler Milanolu Antonio Scotti ve Melchiorre Chiesa'dır. Bu enstrüman için bilinen

⁴³Robert Spencer, **Chitarrone, Theorbo and Archlute**, syf.416-17

diğer besteciler de Antonio Tinazzoli, Giuseppe Vaccari ve Lodovico Fontanelli'dir.

5.2. Akort Sistemi

Şekil No.6 Archlute akort sistemi

6. Theorbo

Theorbo (İt.*tiorba*,*tuorbe*; Fr.*théorbe*, İsp.*tiorba*, Alm.*theorbe*, Port.*teorba*) telli bir enstrümandır. İsim olarak Theorbo, uzun saplı ve iki akort başına sahip enstrümanları işaret eder; bunlar da Fransız *Théorbe des Pièces*⁴⁴, İngiliz Theorbo'su, Archlute, Alman Barok Lavta'sı ve Anjelic veya Angelica'dır. Bu enstrümanın isminin etimolojisi tam olarak ortaya konulamamıştır. Slav dillerinden ya da Türkçe'den geçtiği, torba ve türban kelimesiyle bağlantısının olduğu konusunda çeşitli varsayımlar mevcuttur.⁴⁵

⁴⁴Küçük Fransız Theorbo, bkz. syf. 47

⁴⁵Athanasius Kircher, **Musurgia Universalis**, Rome 1650, syf. 476

Şekil No.7 Theorbo

6.1. Tarihi Ve Gelişimi

Theorbo'lar on altıncı yüzyılın son döneminde, ilk olarak Florentine Camerata tarafından yapılmış, operada ve sürekli basa dayalı mesela Giulio Caccini'nin iki derlemesi, *Le Nuove Musiche* (1602 ve 1614) gibi eserlerdeki geniş kapsamlı bas ihtiyacına cevap vermek için geliştirilmişlerdir. Müzisyenler diyapazon veya burdun olarak adlandırılan, açık (perdesiz) bas tellerine uyumlu bir hale getirmek için bas Lavta'larına (yaklaşık olarak 80+ cm tel uzunluğunda) uzun bir sap eklemişlerdir. Bu enstrümanı Chitarrone veya Tiorba olarak adlandırmışlardır. Theorbo ve Chitarrone aslında birbirinin aynısı olsa da, bu iki kelime farklı

etimolojik kökenlere sahiptir; Chitarrone kelimesi, Chitarra Italiana'dan gelmektedir.⁴⁶

Buna benzer uygulamalar küçük Lavta'larda (yaklaşık olarak 55+ cm tel uzunluğunda) da yapılarak Liuto Attiorbato ve Archlute adında, benzer görünümlü farklı akort sistemlerine sahip iki enstrüman meydana getirmişler.

Sürekli bas olarak kullanıldıkları durumlarda Theorbo'lara genellikle küçük kilise orgu eşlik etmektedir. Chitarrone'nin İtalya'daki en önemli temsilcileri ve bestecileri Giovanni Girolamo Kapsperger ve Alessandro Piccinini'dir. İngiltere'de hala Theorbo için küçük solo müzikler mevcuttur, ama William Lawes ve diğer müzisyenler onu oda müziklerinde kullanmışlar ve bu enstrüman aynı zamanda operada orkestralarda da yer almıştır. Theorbo'lar Fransa'da on sekizinci yüzyılın ortalarına kadar orkestra müziğiyle birlikte oda müziğinde de çalınmış ve beğeni toplamıştır (Nicolas Hotman, Robert de Visée). Viyana, Bayreuth ve Berlin'de saray orkestraları 1750 yılından sonra bile Theorbo'ya yer vermiştir Ernst Gottlieb Baron, Francesco Conti). Bu enstrümana ait solo müzik tab şeklinde kayıt edilir.⁴⁷

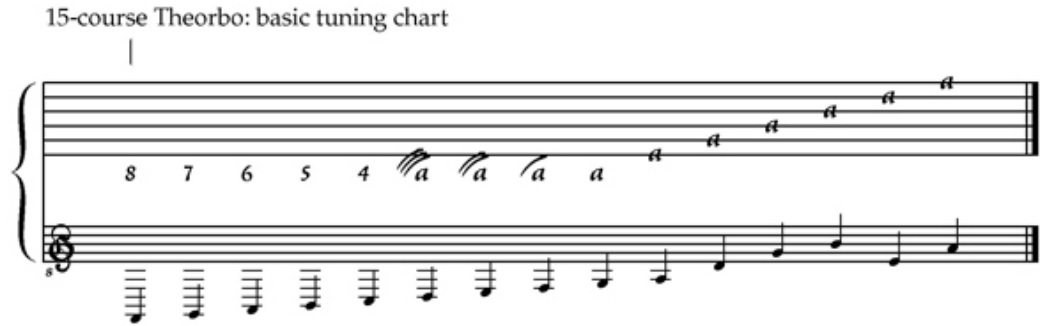
6.2. Akort Sistemi

Büyük Theorbo'ların akort sisteminde en karakteristik özellik oktavların yerlerinin değiştirilmesi ve en tiz iki telin Re-entrant⁴⁸ olarak akort edilmesidir. Theorbo'nun telleri Rönesans Lavta'sı ya da Archlute'un aksine tek tellerden oluşmaktadır fakat çift tellerin de kullanıldığı durumlar mevcuttur. Genellikle Theorbo'ların on dört teli vardır ancak bazılarında on beş hatta on dokuz Kapsperger dizilimi kullanılmıştır.

⁴⁶Theorbo, <http://en.wikipedia.org/wiki/Theorbo>, (çevrimiçi), 02.2013

⁴⁷Theorbo, <http://en.wikipedia.org/wiki/Theorbo>, (çevrimiçi), 02.2013

⁴⁸Re-entrant: Theorb akort sisteminde birinci ve ikinci telin, enstrümanın gerilimi kaldıramamasından ötürü bir alt oktavında akortlandığı düzen. Bu düzene göre enstrümandaki en ince telüçüncü teldir.

Şekil No.8Theorbo akort sistemi

Şekil no. 8’de Theorbo için la akort gösterilmektedir. Çağdaş Theorbo icracıları en kalın tel sol notası olmak üzere 14 telli enstrümanlar kullanmaktadır. Solo repertuarın hepsi la akort ile çalınır, bu İtalyan müzisyenler Kapsperger, Castaldi, Piccinini, Viviani, Melli, Pittoni, Bartolotti ve Fransızlar Visée, Hurel, de Moyne’u kapsar.

Re-entrant akort sayesinde vokal eşliğinde yeni imkanlara ulaşılmış ve sadece baş (p), işaret (i) ve orta parmaktan (m) oluşan yeni sağ el tekniğiyle arpejli parçalar meydana getirilmiştir. Piccini bu teknikle enstrümanın sesini Arp’e yaklaştırmıştır. Bas Tessitura ve Re-entrant teller, sürekli basa eşlik ederken, basın oktavının çalınabilmesi için bazı durumlarda basın bir oktav daha pes akortlanması gerekmektedir. İngiliz Theorbo’sunun ilk teli iki kalın oktavdadır.⁴⁹

7. Torban

Torban (İng.Theorban ve Ukrayna Theorbo’su da denir) Barok Lavta ile Psalteri,⁵⁰nin özelliklerini bünyesinde bir araya getiren Ukrayna kökenli bir enstrümandır.⁵¹ Torban’ın, daha yaygın olan bas Lavta Theorbo’dan farkı ses tablasının üzerinde çalınan fazladan kısa tiz tellere (bu teller Prystrunky adıyla bilinir) sahip olmasıdır.

⁴⁹Robert Spencer, 'Chitarrone, Theorbo and Archlute', Early Music, syf. 408-422

⁵⁰Antik Arp.

⁵¹Roman Turovsky, "Torban", (Die Laute in Europa) vol.2

Bu enstrüman 1700'lü yıllarda ortaya çıkmıştır ve Orta Avrupa Theorbo'suyla, Slav Kazak tüccarların Otuz Yıl Savaşı⁵² esnasında tanıştığı Anjelik'ten esinlenmiştir. Tuligłowski isminde Hristiyan bir rahip tarafından icat edilmiş olması bu benzerlikleri daha iyi açıklamaktadır.

Torban esas olarak Ukrayna'da üretilir ve kullanılır ama Ukrayna'nın komşuları Polonya ve Rusya'da da bu enstrümana rastlanabilmektedir. Rusya'da mevcut enstrümanlar vasıtasıyla sadece üç lutiye'nin izi sürülebilmektedir. Dünyanın çeşitli yerlerindeki müzelerde, en çoğu St. Petersburg'ta⁵³ on dört tane olmak üzere, aşağı yukarı kırk tane Torban mevcuttur. "Torban" tabiri Batı Ukrayna'da yirminci yüzyılın başlarına kadar sıklıkla, Barok Lavta şeklindeki bütün enstrümanlar için kullanılmıştır.

Şekil No.9 Torban

Torban'ın Doğu Avrupa'daki yaygın kullanımına rağmen, günümüze ulaşan basılı müzik örneği çok azdır. Rus ve Polonya (daha sonra Avusturya-Macaristan İmparatorluğu) idaresi altındaki yerlerin bu ülkedeki bölünmeden sonra sözlü kültüre katkıları sayesinde enstrümana ait eserlere sıklıkla rastlanmaktadır. Torban'a ait kayda geçirilmiş nadir örneklerden birkaçı Franz Widort'un repertuarındaki

⁵²N.Prokopenko "Kobza & Bandura" Kiev, 1977

⁵³Roman Turovsky "Torban" <http://torban.org/torban3b.html>, (çevrimiçi), 04.2013

şarkıların Ukranyalı besteci ve etnoğraf Mykola Lysenko tarafından toplanıp 1892 senesinde "Kievskaya Starina" gazetesinde yayınlanması ve Tomasz Padura'nın şarkılarının bir derlemesinin 1844'te Varşova'da yayınlanmasıdır.⁵⁴

Çok telli, imalatı ve bakımı çok büyük meblağlar tutan ve teknik yönüyle zor perdelere sahip Torban Ukranya'nın aristokrasiye mensup kişilere ait bir enstrüman olarak görülmektedir ancak birkaç aristokrat istisnanın dışında (Ivan Mazepa, Andrei Razumovsky, Padura, Rzewucki), bu enstrüman halk tarafından, Ukraynalı'lar ve Yahudi'ler tarafından çalınmaktadır.⁵⁵ Enstrümanın tanınmış virtüözleri Litvanyalı Andrey Sychra ve on sekizinci yüzyılın sonuna kadar Ukranya'da varlık göstermiş, aslen Avusturyalı olan Widort ailesidir. Bu aile üç nesil torbancı yetiştirmiştir: Gregor Widorto, oğlu Cajetan, ve torunu Franz Widorto.

Bu türden aristokrat bağlantılar enstrümanın Rus Devrimi sonrasındaki kaderini belirlemiştir ve yeteri kadar proletaryan görülmediği için kıymetten düşmüştür. Torban'ın atalarından Kobza (bazen Bandura olarak da isimlendirilir) bir halk çalgısıdır. Bu enstrümanı Torban'dan ayıran fark sapının ucunda ikinci akort başında, bas tellere sahip olmaması ve enstrüman bilimi bakımından Orta Avrupa Mandura'sıyla kökü Pandura'ya dayanan diğer enstrümanlarla arasında bağ olmasıdır.

Yirminci yüzyılda üretilmiş bazı Bandura'lar bazen Torban'ın görünümüne benzetilmeye çalışılmıştır.⁵⁶

8. Tiorbino

Küçük bir Theorbo olan Tiorbino, Theorbo'ya benzeyen nadir rastlanan telli bir enstrümandır. Bir tür uzun saplı Lavta olan bu enstrüman Theorbo'ya benzer ama boyut bakımından daha küçüktür ve sesi bir oktav daha yüksektir. Tiorbino on altıncı yüzyılın sonlarında ortaya çıkmıştır ve on yedinci yüzyılda çalınmıştır.

⁵⁴Torban, <http://en.wikipedia.org/wiki/Torban> (çevrimiçi), 04.2013

⁵⁵K.Moszinski, "Kultura narodowa slowianska" (1934)

⁵⁶Torban, <http://en.wikipedia.org/wiki/Torban> (çevrimiçi), 04.2013

Bunun bir örneği Bellerofonte Castaldi'nin 1622 yılına ait bestesi “Capricci a due Stromenti Cioe Tiorba e Tiorbinoeper Sonar Varie Sorti de Balli”dir. Ancak Tiorbino o asırda gözden düşmüştür ve ancak yirminci yüzyılda eski müziğe merakın artmasıyla geri dönmüştür.⁵⁷

Şekil No.10 Tiorbino

Tiorbino'nun sesi lavtacı Paul O'Dette tarafından “Lavta, Barok gitar ve Arp arasında” diye tarif edilmiştir. Tiorbino büyük bir çalgı olmasa da etkileyici bir sese sahiptir. Sürekli bas, ostinato enstrümanı olarak da kullanılmıştır.⁵⁸

⁵⁷Tiorbino, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tiorbino>, (çevrimiçi), 04.2013

⁵⁸Tiorbino, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tiorbino>, (çevrimiçi), 04.2013

9. Orpharion

Orpharion (İng.), (Fr.Opherion) telli bir Rönesans enstrümanıdır. Lavta ailesine ait bu çalgının yapısı büyük boy bir Bandura'ya benzemektedir. Metal telleri Lavta gibi akort edilen bu enstrüman bu sayede Lavta'nın yerine kullanılabilir. Orpharion'un sapı ve köprüsü, tel uzunlukları tizden basa çıkarken uzayabilmesi amacıyla eğimli yapılmıştır.

Çok düşük gerginlikteki metal tellere bastırıldığında notalar kolayca bozulduğundan, perdeler neredeyse sapla bir hizada ve hafif eğimli yapılmıştır.⁵⁹ Dönemin diğer metal telli enstrümanlarında olduğu gibi, Lavta'daki sert darbelerin tersine, elin hafif bir dokunuşu enstrümanı çalmaya yeterlidir.

⁵⁹“Orpheoreon”, **Groves Dictionary of Music and Musicians**, The Macmillan Co., 1946.

Şekil No.11 Orpharion

Orpharion on altıncı yüzyılın ikinci yarısında İngiltere’de icat edilmiştir. İngiliz kaynaklarında bu enstrümandan sıklıkla Lavta’nın alternatifi şeklinde bahsedilir. John Rose enstrümanı 1581’de icat etmiştir.⁶⁰

Şu anda Helmingham Hall’da bulunan Rose’a ait Orpharion iddialara göre hediye olarak Kraliçe Elizabeth’e verilmiştir ve bunun enstrümanın ilk örneği olması mümkündür. Bu enstrüman altı tele sahiptir ve köprüsüyle sapı birbirine paraleldir. Günümüze ulaşmış yegane diğer Orpharion, Kopenhag’da Claudius

⁶⁰Robin Headlam Wells, Elizabethan Mythologies: **Studies in Poetry, Drama and Music**. Cambridge 1994, syf. 143

Kolleksiyonu'ndadır. 1617 tarihinde imal edilmiş bu enstrüman dokuz tele ve eğimli perdelere sahiptir.⁶¹

Orpharion'un ismi Yunan Mitolojisi'nden, "Orpheus"⁶² ve "Arion"⁶³ isimlerinden gelmektedir.

⁶¹Orpharion, <http://en.wikipedia.org/wiki/Orpharion> , (çevrimiçi), 04.2013

⁶²Yunan mitolojisinde enstrümanı lir olan, müziğin tanrısı.

⁶³Yunan mitolojisinde chitara çalan, müzisyen tanrı.

Bölüm II

1. Theorbo'nun Tarihi

'Theorbo' İtalyanca Tiorba'dan İngilizce'ye geçmiş olan bir kelimedir ve Lut ailesinden büyük bir enstrümanın günlük dildeki adıdır. İcadı 1580'li yıllarda Floransa'da Bardi civarında ortaya çıkmış olup bazı eski kaynaklara göre de Lut sanatçısı Antonio Naldi'ye atfedilmektedir. Enstrüman başlangıçta eski Yunanca'daki 'kythara'dan esinlenerek 'chitarrone' olarak anılmaktadır. Tiorba sadece bazı resmi olmayan kaynaklarda kullanılmakta olup, ancak 17. yüzyılın ortalarında 'chitarrone' adı günlük kullanımda tamamen enstrümanın normal adı olarak kullanılmaya başlanmıştır. İki isim İtalya'da 17. yüzyılın başlarında aynı anlama gelmektedir. Farklı akort veya tel düzenlemeleri kullanan çeşitli ulusal Theorbo türleri, diğer ülkelerde yaygın olarak sadece Tiorba ile ifade edilmiştir.⁶⁴

Floransa'da yeni bir akım olarak, eski Yunan'da gelenek olan bir enstrümana eşlik etme sanatını yeniden yaratmaya çalışmışlar ve önceleri aşına oldukları bir enstrüman olan Lavta'yı kullanarak, enstrümanı yeni ihtiyaçlarına uyacak şekilde geliştirmişlerdir. Buna göre, bas Lavta'dan başlayarak, daha parlak ve güçlü bir ses elde etmek için, enstrümanın telleri daha tiz bir perdeye sahip olacak şekilde değiştirilmiştir. Üst telleri gerginlik nedeniyle koptuğunda, aynı notayı daha düşük bir oktavla veren daha kalın tellerle değiştirme ihtiyacı doğmuştur. Bu Theorbo'nun ana karakteristik özelliklerinden, Re-entrant adı verilen akort düzenini ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte, Theorbo Lavta'nın çift telini korumuştur. Günümüze kadar korunmuş olan hemen hemen tüm Theorbo'ların saplarında çift tel bulunmaktadır.

Theorbo'ya daha sonra üzerinde bas tellerini taşıyan ve başka bir enstrümanda bulunmayan uzun boyunlu bir ilave monte edilmiştir. Enstrümanın klavyesi eşikten itibaren uzatılarak uzun bir boyun elde edilmiş ve bas tellerin bağlandığı ikinci bir akort başı eklenmiştir. Bu teller sadece sağ el ile çalınır, diyatonik bir gama göre ses

⁶⁴Lynda Sayce, (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2012

verirler ve bir Arp'ın alt oktavı gibi işlev görürler. Uzun bas tellerinin eklenmesi fikri ilk kez Lavta'da kullanılmış ve Theorbo üzerinde kullanılan tasarım yaygınlaşmadan önce, birçok farklı boyun ilavesi (uzatma) denenmiştir. Lavta sanatçısı Alessandro Piccinini 'Intavolatura di Liuto et di Chitarrone' (Bologna, 1623) adlı eserinde bize Theorbo'nun Re-entrant sesine ve Lavta'ya uzun basların eklenmesine ilişkin kaynakların ayrıntılı bir tanımını bırakmıştır.⁶⁵Theorbo'nun çok büyük olan boyutu, çok uzun boynu ile birlikte, onu tüm zamanların görsel olarak en belirgin enstrümanlarından biri yapmaktadır.

Ortaya çıkan enstrüman, aynı dönemde geliştirilen monodi⁶⁶ ve ilk operalarda kullanılan yeni icra stiline eşlik etmeye mükemmel bir biçimde uygundur. Re-entrant ses, birbirine yakın sesleri çok oktavlı seslendirme olanağıyla ve gam pasajlarında birbirini izleyen her notanın farklı bir tele düşecek şekilde ayarlandığı 'Campanella' efektleriyle, Theorbo'ya bas Lavta'dan daha güçlü ve parlak bir ton vermektedir. Sap (klavye) üzerindeki çift tel, Theorbo'nun Lavta'nın renginin ve inceliğinin büyük kısmını koruması anlamına gelmektedir. Tek tel olan uzun bas telleri, büyük enstrüman grupları için bile mükemmel sürekli bas desteği sağlayan güçlü bas perdeleri verebilmektedir.

Theorbo'nun ilk repertuarı, vokal monodiye eşlik amaçlı yazılmıştır ve bugün Caccini, Peri ve çağdaşlarına ait olan ve sadece Theorbo ile eşlik edilen eşsiz çalışmalar bulunmaktadır. Bu tür icraya yönelik resitatif temelli vokal sololar 17. yüzyıl boyunca yazılmaya devam eder ve bu stil, en iyi bilinen örnekleri Peri'nin 'Euridice' ve Monteverdi'nin 'Orfeo' olan ilk operalara taşınır. Theorbo on yıllarca operaya eşlik için bir unsur olmaya devam eder. 17. yüzyıl ortalarına ait birçok İtalyan operası kaçınılmaz olarak sürekli bas operasıdır ve enstrümantal ritornelli⁶⁷ sağlayan iki klavye, iki Theorbo ve bir çift keman ile icra edilmektedir. Bestecileri

⁶⁵Lynda Sayce, (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2013

⁶⁶Monodi: Tek bir melodi çizgisinden oluşan enstrüman eşlikli solo vokal stili.

⁶⁷Ritornelli: ritornello, Barok operalarında eserin ve bölümlerin girişinde ve aralarında çalınan enstrümantal kesit.

arasında, Claudio Monteverdi, Francesco Cavalli, Luigi Rossi, Marco Marazzoli bulunmaktadır.⁶⁸

Theorbo'yu melodik bas enstrümanı olarak gören ve Cavalli, Marini, Neri, Ferro, Cazzati, vs. gibi besteciler tarafından canzona, senfoni, sonat ve danslarda özellikle bas partilerini destekleyen geniş bir 17. yüzyıl İtalyan enstrümantal parçalar repertuarı mevcuttur. Bu repertuarın büyük kısmı kilise hizmetlerinde kullanılmıştır ve repertuarda çoğunlukla yüksek sesli bakır nefesli ve yaylı enstrümanlar bulunduğu ve eserler çok geniş alanlarda icra edildiğinden bu amaca uygun olarak tasarlanmış olan yeni bir Theorbo stili geliştirilmiştir. Bunlar, Lavta ailesinde alışılmadık bir özellikte olarak, klavyeleri tek telli olan dev enstrümanlardır ve ancak çok kuvvetli çalınabilecek partilere olanak vermektedirler. Günümüzde, normal uygulama çok daha küçük enstrümanlarda tek tel kullanımıdır, çünkü tek telin çalınması daha kolay olmakla birlikte daha tiz ses elde edilmesini sağlamaktadır; ancak bu tarihsel bir norm değildir.

Birkaç virtüöz lutist tarafından Theorbo için küçük bir solo müzik repertuarı yazılmıştır. Bunların en çok dikkat çeken, birçok solo kitabının yanı sıra tab üzerine yazılmış vokal ve enstrümantal müzik kitapları da bulunan Giovanni Girolamo Kapsberger'dir. Piccinini, Melli ve Castaldi ile (yüzyılın sonlarına doğru) Pittoni ve Viviani tarafından yazılmış solo müzikler de repertuarda yer alır. Ayrıca, Handel, Vivaldi, Conti, Hasse, vs. tarafından yazılan operalarda ve oratoryolarda Theorbo için obligato parçalar da bulunmaktadır. Vivaldi, Juditha Triumphans oratoryosundaki 'O servi volate' aryasında dört Theorbo kullanımı öngörmektedir.

Theorbo İtalya dışında geniş bir alana yayılmıştır, ancak enstrüman tür olarak genellikle değişiklik göstermiştir. Fransızlar kendi Theorbo stillerini geliştirmiştir. Bu enstrümanlar sıklıkla çok kaburgalı ve sık gövdelidir. İtalyan enstrümanlarından farklı olarak, çoğunlukla daha derin ve geniş kaburgalı bir gövde, yaygın İtalyan üç gül tasarımı yerine bir tek gül tasarımı, çiftli yerine tekli klavye telleri ve nispeten

⁶⁸ A Brief History of Theorbo,
<http://www.theorbo.com/theorboinformation/theorboinformation/about.html> , (çevrimiçi) 06.2013

daha kısa bas telleri vardır. İtalyan enstrümanında olduğu gibi, bu enstrümanda da genellikle, 8'i klavyede olmak üzere eşikli ve üst akort başına bağlı 8 uzun bas olmak üzere 14 tel vardır. Bunların içinde iki Re-entrant tel vardır ve Theorbogenel olarak la akortludur. Fransız operasında (örneğin Lully) sürekli bas olarak, oda müziğine eşlik etmek ve aynı zamanda solo müzik için yaygın olarak kullanılmaktadır. Örneğin Robert de Visée, Hurel ve Le Moyne'e ait opera temaları, klavsen eserler ve vokal parçaların transkripsiyonlarını içeren solo müzikler bugüne ulaşmıştır. Fransızlar özellikle solo müzik çalmaya özgü ve 'théorbe de pièces'⁶⁹ adı verilen daha küçük boyutta bir Theorbo geliştirmişlerdir. Bu enstrümanın la akortlu Theorbo'ya benzer bir akort sistemi olmakla beraber bu küçük Theorbo, la notasının dördüncü derecesi olan re sesine akortlanmaktadır.

İngilizlerin İtalyan Theorbo'yu hemen tümüyle aldığı düşünülmektedir. Birkaç enstrüman İtalya'dan gelmektedir. Mimar Inigo Jones tarafından bunlardan bir tanesinin İngiltere'ye sokulması girişimi olduğuna ve Dover'daki Gümrük görevlileri tarafından enstrümana el konulduğuna ilişkin ünlü bir kayıt bulunmaktadır. Theorbo sanatçısı Angelo Notari uzun bir süre İngiltere'de yaşamıştır ve 1610 yılında orada 'tek sesli şarkı koleksiyonu' çalışmasını yayınlamıştır. Bu sayede Theorbo İngiltere'de varlık göstermiştir. Bununla birlikte, özellikle Restoration⁷⁰ şarkı kitaplarında 'Theorbo' veya 'Theorbo Lavta' terimi çok yaygın olmasına rağmen, İngiltere'de Theorbo'ya yapılan atıflar oldukça enderdir. Tercihen, daha çok on iki çift tele kadar uzanan, rönesans Lavta akort sistemini koruyan daha küçük enstrümanlar kullanılmıştır. Jacques Gaultier tarafından keşfedilen çift-başlı Lavta, İngiltere'de son derece popülerdir ve eşlik etme ihtiyacını yerine getirmektedir. 1660'lardan itibaren, İngiltere'de 1700'lerden sonra daha yaygın hale gelen Archlute enstrümanının kullanıldığı da bilinmektedir.⁷¹

⁶⁹bkz. 3.3.Küçük Fransız solo Theorbo.

⁷⁰Bir çeşit dini şarkı.

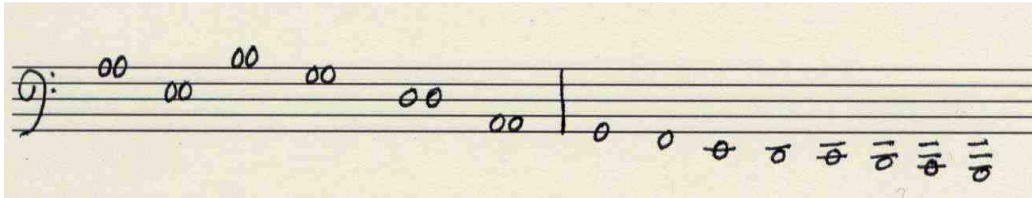
⁷¹a Brief History of Theorbo,

<http://www.theorbo.com/theorboinformation/theorboinformation/about.html> , (çevrimiçi) 06.2013

2. Theorbo, Chittarrone, Arclute

2.1. Theorbo

Theorbo sese eşlik etmek üzere 1580’lerde Floransa’da geliştirilen bir Lavta tipidir. Çok büyük bir enstrümandır. (Bugüne kalmayı başarmış iki metre civarında boyu olan bazı örnekler bulunmaktadır). Tipik bir örneği 14 teli bulunan, günümüz gitarı gibi klavyeye bağlanmış 6 çift telden ve bir gam şeklinde akortlanan sadece sağ elle çalınabilen 8 uzun tek bastan oluşmaktadır. Bunlar daha çok Arp’ın bas telleri gibi kullanılırlar. Baslar eşiğe bağlanan tel uzunluğunun yaklaşık iki katı kadardır. Teller bir boyun uzatmasının sonundaki ikinci bir akort başına uzanır. Birçok farklı akort düzeni bulunmuştur, ancak bunların tümü Re-entrant’tır, yani teller modern enstrümanların tellerinde olduğu gibi bir perde sırasında, tizden basa doğru düzenlenmemiştir, ancak çok belirgin bir sistemi vardır:

Şekil No.12 Theorbo akort sistemi

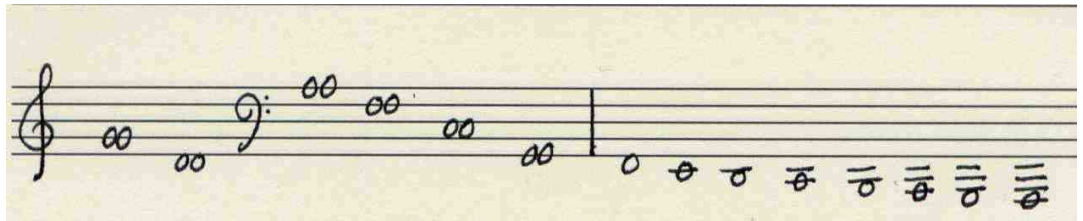
2.2. Theorbo ve Chitarrone

Chitarrone, Theorbo’nun ilk resmi İtalyanca adıdır: konuşma dilindeki İtalyanca adı ise Tiorba’dır. Her iki isim de 17. yüzyılın başlarında İtalya’da aynı enstrüman için kullanılmaktadır, ancak 1650 yılına doğru Tiorba’nın kullanımı daha yaygın

bir hale gelmiştir. Bu kullanım diğer dillere de çevrilmiştir; İngilizcede 'Theorbo', Fransızcada 'Théorbe', Almancada 'Theorb', gibi. 17. yüzyılın ikinci yarısında, özellikle Fransa, İngiltere ve Almanya'da Theorbo'nun, birbirlerinden farklı seslere ve belirgin özelliklere sahip olan ulusal stilleri gelişmiştir. Teknik olarak, bu enstrümanlara Chitarroni adını vermek hatalıdır, çünkü bu isim orijinal İtalyan biçimine özeldir. Bu farklı türler o dönemde sadece yerel dillerdeki şekliyle 'Theorbo' diye anılmaktadır, bugün ise 'İngiliz Theorbo', Fransız Theorbo' gibi türü ve özelliklerine göre geliştirildiği ulusun adı ile belirlenir.

2.3. Theorbo ve Arclute

Archlute (İt. Arciliuto), Theorbo'ya çok benzer ve onun uzun, gam şeklinde akortlanmış bas tellerini paylaşır, ancak kesinlikle daha küçük bir Lavta'dır. (genellikle tenor bir Lavta'dır ve sol akortludur). Bir Re-entrant sesi yoktur ve bu nedenle de Theorbo'dan daha yüksek bir perdede çalınabilir. İki ana türü vardır, basları bir oktav şeklinde akortlanan çift telli kısa form (bu günümüzde sıklıkla 'Liuto Attiorbato' diye bilinir) ile hemen hemen Theorbo'nunkiler kadar uzun tek telli uzun form. Kısa form 1610'larda geliştirilmiştir ve çoğunlukla solo müzik çalmaktadır; uzun form ise 17. yüzyılın ortalarında ortaya çıkmıştır, ancak 1680'ler ile 90'larda, özellikle Roma'da çok popüler olmuştur ve genellikle sürekli bas çalmaktadır. Kısa formda klavye üzerinde 6 veya 7 çift tel ile 5 veya daha fazla perdesiz bas teli vardır. Uzun form 6 çift perdeli tel ile 8 tek bas teline sahiptir. Uzun biçiminin de Theorbo'dan çok daha küçük bir gövdesi ve eşişe bağlı daha kısa bir tel uzunluğu vardır.⁷²

Şekil No.13 Arclute akort sistemi

⁷²Liuto Attiorbato, <http://www.vanedwards.co.uk/spencer/html/spencer3.htm>, (çevrimiçi), 06.2013

3. Theorbo Çeşitleri

3.1. Büyük İtalyan Theorbo

Şekil No.14'deki enstrüman Magno Dieffopruchar (Tieffenbrucker) III tarafından 1608 yılında Venedik'te yapılan enstrümanın bir kopyasıdır. Orijinali, Londra'daki Kraliyet Müzik Koleji'nde, Donaldson Koleksiyonu'ndadır ve orada görülebilir. Bu örneği David Van Edwards tarafından yapılmıştır. Enstrüman, 93,5 ve 170cm uzunluğundaki tellere sahip büyük bir enstrümandır (karşılaştırma amacıyla normal bir G Lavta'nın yanında gösterilmiştir). Enstrümanın oldukça geniş bir gövdesi ve kasasına göre kısa, 8 perdeden oluşan bir klavyesi vardır, tel uzunlukları o günün standartlarına uygun uzunluklardadır.⁷³

⁷³Lynda Sayce, (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2012

Şekil No.14

Bugünkü eğilim, küçük olan Theorbo'ları tarihteki standartlara göre çalmak yönündedir. Bugün korunan tüm İtalyan Theorbo'larında olduğu gibi, orijinalinde klavye üzerinde 6 çift tel ile 8 tek tel bulunur. Bugüne gelen Theorbo'ların çok küçük bir kısmına tek tel yerleştirilmiştir ve tüm kanıtlar çift telli olanların tek sesli şarkılara veya operalara eşlik etmek, tek telli olanların ise bas parçalarını daha geniş alanlarda çalmak ve büyük topluluklara eşlik etmek için kullanıldığını göstermektedir. Akort düzeni A'dadır ve iki Re-entrant teli vardır. (a e b g d a / G F e d C B' A' G')⁷⁴. Bu sistem, onun bas ve tenor aralığını verebildiği anlamına

⁷⁴ Akort sistemi- la,mi,si,sol,re,LA(2.oktav), / bas teller: SOL,FA,Mi,RE,DO, Si' (3.oktav), LA', SOL' şeklinde okunmaktadır.

gelir. Enstrümanın tonu parlak olmakla birlikte çok derin nazal bir sese sahiptir ve güçlü bir bas hacmi vardır. 17. yüzyıl İtalyan veya İtalyan etkisindeki operalar (Monteverdi, Cavalli, Rossi, vs), dini müzik (Monteverdi, Gabrieli, Carissimi) ve enstrümantal müzik (Gabrieli, Uccellini, Biber) için mükemmel bir enstrümandır. Bu boyut ve stildeki Theorbo'ların yapımı İtalya'da 18. yüzyıla kadar sürer ve yüksek Barok İtalyan müziği yorumlamak için doğru bir seçenektir.⁷⁵

3.2. Fransız Continuo Theorbo

Şekil no.15'de görülmekte olan bu Theorbo Michael Lowe tarafından yapılmıştır ve Yale Üniversitesi'ndeki dönüştürülmüş küçük Fransız Theorbo'nun⁷⁶ büyük boyutlu bir çeşididir. İki Re-entrant tel ile A'ya akortlanmıştır, 6 perdeli tel ve 8 perdesiz teli bulunur ve tel uzunlukları 83cm ve 144cm'dir. Tek gül, geniş kaburgalı sırt, çıkıntılı üst akort başı ve delikli alt akort başı tümüyle Fransız ikonografisinde görülen tipik özelliklerdir.

⁷⁵Lynda Sayce, (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2012

⁷⁶bkz. 3.3.Küçük Fransız solo Theorbo.

Şekil No.15

Bu enstrüman bir İtalyan Theorbo'su ile aynı şekilde akortlanır, fakat İtalyan Theorbo'suna göre önemli ölçüde daha kısa telleri, daha derin bir gövdesi, daha az nazal bir tonu vardır. Lully ve Marais'nin operaları, continuo partileri olan *Airs de Cour*⁷⁷lar ve enstrümantal oda müziği gibi 17. yüzyıl sonu ve 18. yüzyıl başı Fransız eserlerinde continuo çalmak için idealdir.

⁷⁷Fransız dini vokal müziği. Orijinali Lavta eşlikli yazılmıştır.

3.3. Küçük Fransız Solo Theorbo (théorbe de pièces)

Küçük Fransız Theorbo'su Talbot⁷⁸ ölçülendirmiştir. Yale Üniversitesi'nde bu ölçüye çok yakın bir şekilde uyum sağlayan bu tip bir enstrüman korunmuştur. Enstrüman akort kulakları ve fazladan teller eklenmesiyle bir Anjelik'e dönüştürülmüş olsa da büyük ölçüde küçük fransız Theorbo ile benzerlik göstermektedir.

Şekil No.16

⁷⁸İngiliz yazar, araştırmacı. Talbot's manuscript; enstrümanları listelediği, ilustrasyon ve ölçüleriyle karşılaştırdığı, üç bölümlü araştırma. Bugün Oxford, Christ kilisesinde muhafaza edilmektedir.

Şekil no.16'da görülen enstrüman Magherin tarafından yapılmıştır ve Yale Üniversitesi'ndeki dönüştürülmüş küçük Fransız Theorbo'ya yakın bir ölçüde yapılmıştır. İki Re-entrant tel ile D'ye akortlanmıştır. 8 perdeli tel ve 6 perdesiz teli bulunur ve tel uzunlukları 75cm ve 130cm'dir. Gül ağacından, geniş kaburgalı sırt, çıkıntılı üst akort başı ve delikli alt akort başı Fransız ikonografisinde olduğu kadar Yale enstrümanında da görülen tipik özelliklerdir. Solo müzik çalmak için tasarlanmış olmasına karşın, bu enstrüman continuo için beklenmedik bir şekilde uygundur. Bas çizgisinin a akortlu bir enstrümana göre daha tiz perdelerde yazıldığı oda müziği eserleri ve sololar için tercih edilebilir.⁷⁹

3.4. İngiliz Theorbo

Enstrümanın bugün kopya edilebilecek hiçbir örneği bulunmamaktadır. Oxford'daki Bodleian Kütüphanesi'nde, 19.yy.'a kadar Henry Lawes'in Theorbo'su saklanmıştır, fakat çok fazla yer tuttuğu için yakılarak yok edilmiştir. Bu nedenle enstrüman Thomas Mace'in 'Musick's Monument' eserindeki bilgilere, Talbot el yazmasındaki ölçülere ve John Michael Wright'ın resimlerine göre yeniden yapılmıştır.

Şekil no.17'de görülen enstrüman David Van Edwards tarafından yapılmış bir İngiliz Theorbo'dur. Bu Theorbo'nun kopya edilerek geliştirildiği 12 telli Lavta ile çok fazla ortak yönü bulunmaktadır. Aynı zamanda gövdesi, Michael Hartung tarafından yapılmış küçük bir bas Lavta'sından kopya edilmiş derin bir Lavta gövdesidir.

Tümü çift olan 7 perdeli tel ile yine tümü çift ve oktavlı akortlanmış olan 6 bas tele sahiptir. Bir Re-entrant tele sahiptir ve G akortludur. (g d' a f c G F / e d C B' A' G'). Perdeli tel uzunluğu 80cm'dir ve basların uzunluğu kademeli olarak 135cm'ye çıkar. Dolayısıyla boyunda, perdeli tellerden baslara doğru, İtalyan ve Fransız enstrümanlarını karakterize eden, ahşap geçişi bulunmayan, düzgün bir geçiş vardır. Tonu Lavta'ya çok benzemekle birlikte sesler önemli şekilde uzar.

⁷⁹Lynda Sayce, (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2012

İtalyan Theorbo'dan oldukça farklıdır. Restoration şarkılarına⁸⁰, enstrümantal müziğe ve İngiliz operasına - Matthew Locke, John Blow, Henry Purcell, Christopher Simpson gibi bestecilerin eserlerinde,mükemmel bir eşlik enstrümanı olarak görülmüştür.⁸¹

Şekil No.17

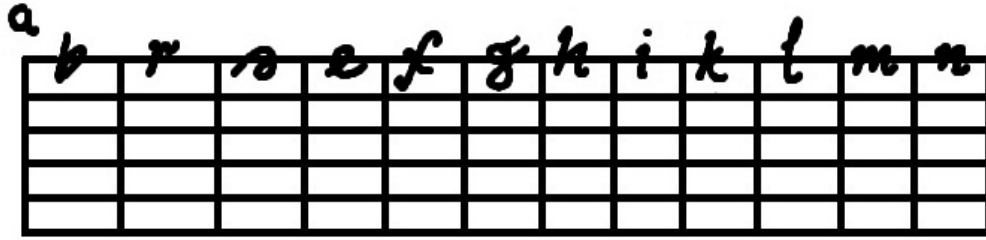
⁸⁰Dini şarkı.

⁸¹Lynda Sayce, (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2012

4. Tablatür ve Notasyon

4.1. Perdeler

Theorbo enstrümanı esasen on iki perdeden oluşmaktadır. Ses tablasının üstüne daha çok ses elde etmek için ince çıtalarla eklemeler yapıldığı görülmektedir. Bu on iki perdenin notasyonda kendi adları vardır. Birinci perde, “b” harfi ; ikinci perde, “r” harfi; üçüncü perde, “ters e” şekli; dördüncü perde, “e” harfi; beşinci perde, “f” harfi; altıncı perde, “g” harfi ; yedinci perde, “h” harfi; sekizinci perde, “i” harfi; dokuzuncu perde, “k” harfi; onuncu perde, “l” harfi; on birinci perde, “m” harfi ve son olarak on ikinci perde, “n” harfi ile gösterilir. Boş tel ilk altı tel boyunca “a” harfi ile gösterilir.

a	b	r	e	f	g	h	i	k	l	m	n

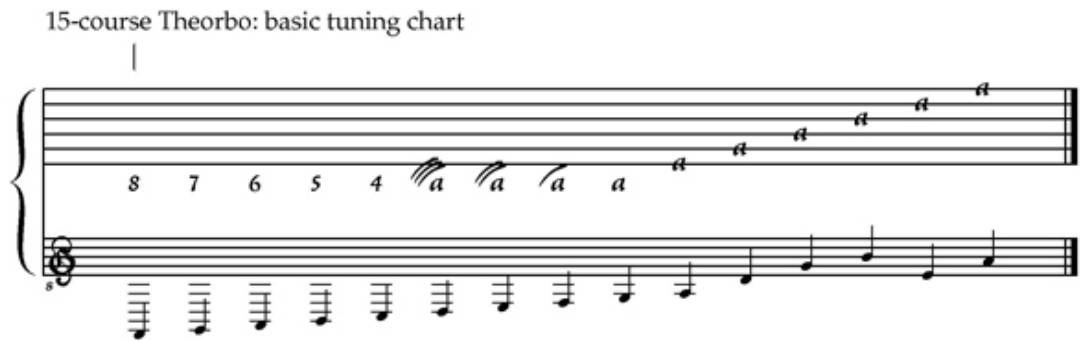
Tablo No.2Theorbo perde adları

4.2. Tel Dizilimi

Theorbo 14 telli bir enstrümandır. Bazı Theorbo’larda 15 ve 16. tel de görülebilir. Bu dizilimin ilk altısı çift tel, diğer sekiz tel tek teldir. İlk 6 çift tel perdenin üzerindedir ve perde kulağına bağlıdır. Kalan sekiz tek tel bas telleridir ve ikinci kulak başına bağlanır. Dolayısıyla bu sekiz tel klavyeye bağlanmaz, havada asılı kalır. Bu teller enstrümanın bas telleridir ve Arp gibi işlev görürler ve sadece sağ el ile çalınırlar. Bu sekiz telin akort sistemi çalınan esere göre değişiklik

gösterebilir. Esas olarak akort sistemi notasyonda piyanoda üçüncü oktav sol notasından ikinci oktav sol notasına kadar, teller sırasıyla şu şekilde akortlanır, Yedinci tel, piyanoda üçüncü oktav G, sekizinci tel, piyanoda üçüncü oktav F; dokuzuncu tel ,piyanoda üçüncü oktav E; onuncu tel, piyanoda üçüncü oktav D; on birinci tel, piyanoda üçüncü oktav C; on ikinci tel, piyanoda ikinci oktav B; on üçüncü tel, piyanoda ikinci oktav a ve on dördüncü tel piyanoda ikinci oktav G.

İlk altı tel çoğunlukla çift kullanılmakla beraber tek kullanıldığı da görülmektedir. Bu altı tel ile ilgili olarak Re-entrant akortludurlar, birinci ve ikinci tel üçüncü ve dördüncü telden kalındır. Birinci tel piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci tel piyanoda dördüncü oktavda mi iken üçüncü tel aynı oktavda si, dördüncü tel aynı oktavda sol. Dolayısıyla teller birinci telden inceden kalına doğru giderken, üçüncü telde yeniden incelerek, bu telden itibaren sırayla kalınlaşmaya başlar. Buna göre tellerde akort sistemi: Birinci tel, piyanoda dördüncü oktavda “la”; ikinci tel, piyanoda dördüncü oktavda “mi”; üçüncü tel, piyanoda dördüncü oktavda “si”; dördüncü tel, piyanoda dördüncü oktavda “sol”; beşinci tel, piyanoda dördüncü oktavda “re”; altıncı tel, piyanoda üçüncü oktavda “la” sesidir.

Şekil No.18 Theorbo’da Sol Anahtarına Göre Teller.

4.3. Theorbo'da Anahtarlar

Theorbo notasyonunda iki ayrı anahtar kullanılır. Üst parti için alto anahtarı olan mezzo do anahtarı, bas partisi için de bas fa anahtarı kullanılır. Theorbo bas bir enstrüman olduğundan ötürü, notasyon alto ve bas anahtarında yazılır.

4.3.1. Anahtarlar

Şekil No.19 Anahtarlar

4.3.1.1. Sol Anahtarı

İki adet sol anahtarı vardır.

Şekil No.20 Sol Anahtarı

İlki alttan ikinci çizdiden başlayan Sol Anahtarı'dır. Açkının başladığı çizgi sol notası olarak kabul edilir.

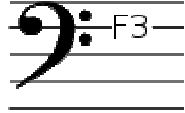

Şekil No.21 French Violin

İkincisi alttan birinci çizgiden başlayan French Violin açkısıdır. Anahtarın başladığı çizgi sol notası olarak kabul edilir.

4.3.1.2. Fa Anahtarı

Üç tane fa anahtarı vardır.

Şekil No.22 Fa anahtarı

Birincisi Bas fa ya da sadece Fa Anahtarı, alttan dördüncü çizgiye yazılır. Açkının başladığı çizgiye yazılan nota fa adını alır.

Şekil No.23 Bariton fa anahtarı

İkincisi Bariton fa, alttan üçüncü çizgiye yazılır. Açkının başladığı çizgiye yazılan nota fa adını alır.

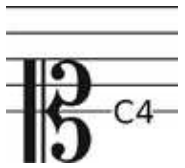
Şekil No.24 Sub fa anahtarı

Üçüncüsü Sub-bas fa ya da Sub fa, alttan beşinci çizgiye yazılır. Sol anahtarında beşinci çizgideki fa notasının iki oktav aşağısından başlar

4.3.1.3. Do Anahtarı

Beş adet do anahtarı vardır.

Birinci çizgi do anahtarına Soprano Anahtarı (superius), okunuş olarak, açkının başladığı çizgiye yazılan nota do adını alır.

Şekil No.25 Soprano do anahtarı

ikinci çizgi do anahtarına Mezzo Anahtarı (mezzo), okunuş olarak, açkının başladığı çizgiye yazılan nota do adını alır.

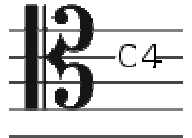
Şekil No.26 Mezzo do anahtarı

üçüncü çizgi do anahtarına Alto Anahtarı (medius), okunuş olarak, açkının başladığı çizgiye yazılan nota do adını alır.

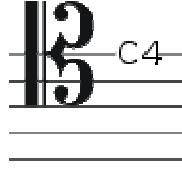
Şekil No.27 Alto do anahtarı

Dördüncü çizgi do anahtarına Tenor Anahtarı (tenor), okunuş olarak, açkının başladığı çizgiye yazılan nota do adını alır.

Şekil No.28 Tenor do anahtarı

Beşinci çizgi do anahtarına da Bariton Anahtarı (ing. Baritone) denir, okunuş olarak, açkının başladığı çizgiye yazılan nota do adını alır.

Şekil No.29 Bariton do anahtarı

Örneğin koro yazısında, bas anahtarı olan fa anahtarı üzerinde sırasıyla baritone, tenor, alto ve soprano anahtarları yer alarak partisyon oluşturulur.

Beşinci çizgi Do Anahtarı, üçüncü çizgideki Fa Anahtarı'na (Baritone) eşittir.

4.4. Theorbo Notasyonu

Theorbo notasyonu genellikle iki parti halinde yazılır. Nota yazılırken üst ve alt partiyi birbirinden ayıran iki ayrı porte kullanılır. Her iki portede farklı iki anahtar kullanılmaktadır. Üst partide Alto Do Anahtarı, alt partide ise Fa Anahtarı porteyi açar.

Bu yazıya ek olarak bir de üçüncü bir parti eklenir. Bu parti tablatür partisidir. Üç parti de genellikle birbirine bağlı yazılır. Üçüncü parti yani tablatür portelerden farklı olarak 6 çizgide yazılır.

4.5. TheorboTablatürü

Tablatürde genel olarak nota değerleri yoktur. Notaların karşılıkları olan figür ve şekiller üst partideki nota değerlerine yakın sıklıklarda yazılır fakat buradan bir değer birimi çıkarmak mümkün değildir. Bu sebeple nota değerleri notasyondan takip edilir. Şayet notasyon yok ise tablatüre nota değerleri eklenir. Tablatür 6 çizgiden oluşmaktadır. Bu altı çizgi altı teli gösterir. Aşağıdan yukarı doğru

sayıldığında altıncı çizgi, birinci tel, beşinci çizgi, ikinci tel; dördüncü çizgi, üçüncü tel; üçüncü çizgi, dördüncü tel; ikinci çizgi, beşinci tel; birinci çizgi, altıncı tele eşittir. Altı çizgideki her boş tel (a) harfiyle gösterilir.

Sekiz telden oluşan bas grubu altı çizgilik portenin altına yazılır. Yedinci tel portenin altında (a) şekli, sekizinci tel portenin altında (‘a) şekli, dokuzuncu tel portenin altında (“a) şekli, onuncu tel portenin altında (““a) şekliyle, on birinci tel portenin altına (4) rakamı, on ikinci tel portenin altında (5) rakamı, on üçüncü tel portenin altında (6) rakamı ve son olarak on dördüncü tel portenin altında (7) rakamı ile gösterilir. Bas tel ilavesi halinde 8,9,10.. rakamları eklenerek ilerler.

5. Theorbo’da Armonikler

Doğal armonikler Theorbo’larda, özellikle 12. perde (açık telin bir oktav üzerinde) ve 7. perdede (açık telin beşlisi üzerinde) oldukça etkindirler. Klasik gitar üzerinde yaygın olarak kullanılan yapay armonikler pratik değildir, çünkü sağ elde tutan parmağın, sol eli tel üzerinde 12 perdelik mesafede hareket ettirmeye dayanırlar ve Theorbo gövdesi üzerinde bu mesafeye ulaşmak her zaman mümkün değildir. Theorbo müziğinde yazıya geçirilen armonikler sorunlu olabilir, çünkü bunlar tarihsel repertuarda yoktur. Dolayısıyla partisyonda armoniklerin notaya nasıl geçirildiğine ilişkin bir bilgi mutlaka bulunmalıdır.

6. Theorbo’da Mikroton

Mikrotonlar teorik olarak Theorbo’da hareket ettirilebilir perdeler bulunduğu için mevcut olmakla birlikte, pratikte kullanımları oldukça güçtür. Bir perdenin hareket ettirilmesi, altı perdeli telin tümünü etkiler ve istenen etki elde edilemeyebilir. Normallerin arasına ek perdelerin monte edilmesi bir olasılıktır ve daha çok tarihsel karakterdeki bazı uygun parçalarda kromatik notalar elde etmek için kullanılır. Yine de, bu perdelerin ayarlanması çok zaman almaktadır. Kullanımı pratik

gerektirmektedir. Mikrotonlar sadece tamamen sorunsuz çok büyük Theorbo'larda kullanılmaktadır. Daha küçük Theorbo'larda (bugün çoğu böyledir), mikrotonal perdeler aralarına bir perde daha eklemek için fazla yakındır.

7. Theorbo Müziği İçin Basımevleri

Editions Minkoff, Castaldi tarafından yazılan solo müziği, Robert de Visée'nin Theorbo sololarının çoğunu kapsayan Saizenay el yazmasını ve New York'taki Pierpont Morgan Kütüphanesi'nden Hurel'in solo müziğinin el yazmasını yayınlamaktadır. Ayrıca, Delair, Fleury, Campion ve Grenerin'e ait Theorbo ile ilgili Fransız continuoları da yayınlanmaktadır.

Studio per edizioni scelte(SPES), Kapsberger, Piccinini, Pietro Paolo Melli, Pittoni ve Castaldi'ye ait (Minkoff ile aynı kitap) Theorbo müziği ile Modena'dan Kapsberger, Piccinini ve Viviani'ye ait müzik içeren iki el yazması koleksiyonu yayınlamaktadır. Ayrıca, Liuto Attiorbato veya Archlute için birçok çalışma da yayınlanmaktadır ve bunların bazıları Melli, Kapsberger ve Piccinini koleksiyonlarında yer almaktadır; ayrıca Doni el yazması, Gianoncelli ve Zamboni'ye ait baskılar, Dalla Casa'nın 'Arcileuto Francese' için müzik koleksiyonu ve Valentini'nin el yazması incelemeleri Il Leuto Anatomizzato'da yayınlanmaktadır. Bu basımevi aynı zamanda Theorbo'yla ilgili olarak, bazıları özellikle Theorbo adına yapılmış, birçok vokal ve enstrümantal müzik koleksiyonları da yayınlamaktadır. Bunlar arasında Kapsberger'e ait olan ve bazılarında tablatür eşliklerini içeren Villanelle, Arie ve Motetti ve Cazzati, Marini, Ferrari, Frescobaldi gibi bir çok besteciye ait koleksiyonları yer almaktadır.

Tree Edition, Bartolotti'ye ait bazı solo parçalarını içeren Goëss Theorbo el yazmasını yayınlamaktadır. Ayrıca, Nauwach's özellikle Chitarrone için bir continuo parçalı 1623 'Arie Passegiate' koleksiyonu da yayınlanmaktadır. (Bu, G Lavta için tablatürlerin notalarını içeren modern bir baskıyla birlikte gelmektedir.)

Cornetto-Verlag, 17. yüzyıl müziğinin Theorbo ile eşlik etmeye uygun birçok vokal ve enstrümantal kopyasını yayınlamaktadır. Theorbo'ya ait olanlar arasında 'Vezzasetti Fiori di Varii Eccelenti Autori' yer almaktadır. (Roma, 1622).

Fuzeau, Theorbo ile Theorbo continuo için uygun Fransız Barok vokal ve enstrümantal müziğini içeren Benigne de Bacilly şarkılarını yayınlamaktadır.

Broude Bros, Basım evi tarafından yayınlanan Performer's Facsimiles serisi, Caccini'nin 'Le Nuove Musiche', Purcell'in 'Theater of Music' eserleri ve birçok diğer yapıtı içermektedir.

Brian Jordan, Klavsen, Lavta, Theorbo, Bas Viol, İki Keman veya İki Viol ile icra edilmek üzere Walter Porter'in 1632 tarihli 'Madrigales ve Ayres' of 1632 yapıtını yayınlamaktadır.

8. Modern Edisyonlar

Ut Orpheus Edizioni, tablatürde gösterişli bir biçimde gerçekleştirilmiş continuo örneklerini içeren Modena cadenze el yazmansının bir baskısını yayınlamaktadır.

Musiche Varie, Theorbo / Chitarrone için, bunlara özgü bas parçalarını veya continuo parçalarını içeren 17. yüzyıl İtalyan oda müziğinin birçok baskısını yayınlamaktadır ve bunların arasında Ferro, Neri ve Bernardi gibi birçok besteci ile Kapsberger'e ait birçok çalışma bulunmaktadır. Yayınevi aynı zamanda, continuo sanatçılarının yararlanması amacıyla hem a ve hem de G sesleri için Theorbo tablatürünün transkripsiyonunu içeren, Kapsberger'in Theorbo Toccata'sının bir baskısını da yayınlamaktadır.

Fretwork, Charles Colman'ın continuo için Theorbo'larını içeren Four-Part Airs ve aynı zamanda William Lawes'in iki Theorbo için parçalarını içeren 'Royal Consorts' yapıtlarını yayınlamaktadır. (Bu çalışmalar İtalyan Theorbo'larında değil, 12 telli Lavtalar ya da tek Re-entrant teli bulunan İngiliz Theorbo'ları için daha uygundur.)

Musedita,Theorbo’yla eşlik etmek için uygun 17. yüzyıl ve 18. yüzyıl başı müziğinin ve çoğunlukla İtalyan enstrümantal müziğinin birçok baskısını yayınlamaktadır. Özellikle Theorbo’dan söz eden baskılar arasında Cazzati ve Guerrieri’nin çalışmaları bulunmaktadır.

Stefan Lundgren,Theorbo için düzenlenmiş olan J. S. Bach’ın solo çello için 6 Süit’ine ve diğer Lavta türleri için geniş müzik çalışmalarına ilişkin kendi transkripyonlarını yayınlamıştır.

BÖLÜM III

1. Theorbo Notasyon Analizi

Barok müzik bugün Avrupa’da pek çok konservatuvarda eğitimi olan, branşlaşmış bir müzik stilidir. Özellikle dönem enstrümanları üzerine alınan eğitimin yanı sıra, Barok kompozisyon ve yazı stili, Barok interpretasyon, Barok repertuarı, Barok armonisi, notasyon ve şifreleri, Barok doğaçlama ve süsleme sanatları gibi branşlar da mevcuttur. Theorbo enstrümanı Avrupa konservatuvarlarında klasik gitaristlerin çoğunlukla eğitimini aldığı bir yan enstrümandır. Araştırmacı 2008 yılında Fransa’da kazandığı solistler için gitar programı dahilinde dünyanın önde gelen theorbistlerinden biri olan Yasunori Imamura ile Theorbo enstrümanını çalışma fırsatı bulmuş, ayrıca Barok notasyon, şifreler, doğaçlama sanatı, continuo ve repertuar üzerine eğitim almıştır. Bu çalışmada Türk Konservatuvarları’nda henüz eğitimi olmayan Theorbo enstrümanı hakkında bilgiyi gitar öğrencileri ve gitaristlere ulaştırmak araştırmacının temel amacıdır. Bu sebeple bu bölümde çok kapsamlı bir notasyon analizi yer almaktadır. Bu analizde ölçüler halinde notasyonda yer alan tablatür incelenmiştir.

Theorbotablatürü enstrümanın kendine özgüdür. Barok enstrümanların çok çeşitli olması notasyonlarda da çeşitliliğe sebep olmuştur. Enstrümanların perde ve tel sayıları tablatürlerin oluşmasında önemli rol oynamaktadır. Theorbotablatürü temel olarak 14(eklenen bas teller ile 18) tel ve 12 (ek çıtalarla artırılmış 16) perdeyi ifade eden figürler üzerine kurulmuştur. Theorbotablatürü Barok notasyonun en güzel örneklerinden biridir. Modern notasyon tablatüre dahil olmadan önce nota değerleri için tablatürün üstünde yada altında ayrıca işaretler bulunmaktadır. Modern notasyonun bulunuşundan sonra Do ve Fa Anahtarı ile iki partili nota yazısı tablatüre eklenmiştir. Bazı edisyonlarda tablatürün üstüne nota yazısı yerine modern notasyon değerlerinin çizildiği de görülmektedir. Barok notasyon analizinin üçüncü bölümde detaylı bir şekilde verilmesinin nedenlerinden biri de bu çeşitliliktir. Bu analizde modern notasyon ile tablatür bir arada kullanılmıştır.

Notasyondan farklı olarak Theorbo enstrümanına özgün bir diğer özellik de enstrümanın tel dizilimidir. Re-entrant teller, inceden kalına doğru ilerleyen standart

tel diziliminin uygulanmasına engel olmaktadır. Buna göre birinci ve ikinci tel, üçüncü ve dördüncü telden kalındır. Enstrümanın notasyonu sayesinde bu durum bir karmaşaya sebebiyet vermez fakat dizilim genel anlayıştan çok uzak olduğu için notasyonun doğru okunması önemlidir. Bu çalışmada verilen analizde bu sebeple her figür nota nota incelenerek açıklanmış, her notanın hangi tel ve hangi perdede çalınması gerektiği belirtilmiştir.

Theorbo enstrümanı telli enstrümanlar ailesi içinde en geniş aralığa sahip enstrümandır. Üç oktavın üstündeki bu aralık Theorbo'yu kordofon ailesindeki en önemli enstrümanlardan biri yapmaktadır. Tel sayısının çokluğu, Re-entrant tellerin varlığı ve aralık genişliğininanalizde bir karmaşaya sebep vermemesi için sesler piyano oktavlarındaki yerleri ilebelirtilmiştir.

Notasyon analizinde 'Chaconne Pour Théorbe' eserinin seçilmesi formu itibariyle sürekli bir bas yazısının üstüne yazılmış varyasyonlardan oluşması ve eser boyunca her tel ve perdenin kullanılıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Varyasyonların farklı pozisyonlarda çalınması klavyenin tanınması için önemlidir. Eser tablatüründe neredeyse her perde bu şekilde kullanılmaktadır. Sürekli bas yazısı ile notasyonda yer alan bas figürasyon da incelenmiştir.

Eser incelenirken, Tablo no.2'de⁸² şematik olarak gösterilen 'Theorbo perde adları' ile Şekil no.18'de⁸³ yer alan 'Theorbo'da sol anahtarına göre teller' şeması kullanılmıştır. Ülkemizde henüz eğitimi bulunmayan Theorbo enstrümanı ile telli enstrümanlara yabancı olmayan bir enstrümantist tarafından, eserin tamamının çalınabilmesi hedeflenerek her nota tek tek açıklanmıştır.

⁸²bkz. 4.1.Perdeler

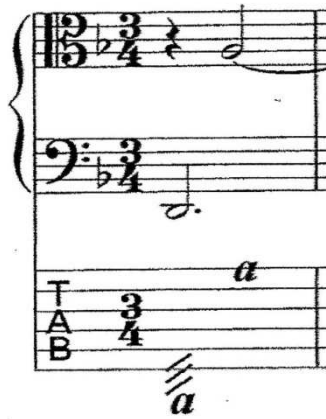
⁸³bkz. 4.2. Tel Dizilimi

1.1. Chaconne Pour ThéorbeTablatür Analizi

Theorbo için yazılmış bu eser Chaconne formunda yazılmıştır. Form olarak sürekli bas üzerine yazılmış varyasyonlardan oluşmaktadır. Eser $\frac{3}{4}$ lük yazılmıştır. Re minör tonunda, si bemol arızası almaktadır. Alto partisi Mezzo Do Anahtarı'nda, bas partisi Bas Fa Anahtarı'nda yazılmıştır. Bu bölümde nota ile yazılmış bu iki partinin en altında yer alan tablatür partisinin analizi yapılmaktadır.

Birinci ölçü,

1

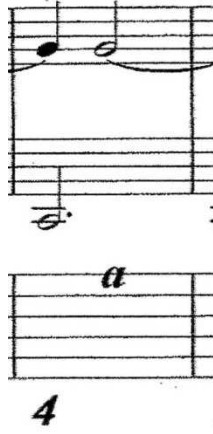

Şekil No.30 Birinci ölçü

Birinci ölçüde alto do, bas fa ve tab partisi olmak üzere üç ayrı parti bir düzlemde. Donanımda si bemol arızasıyla $\frac{3}{4}$ lük açılan serginin ilk ölçüsünde yer alan tablatür partisinde art arda iki boş tel görülmektedir. Buna göre üç dörtlük değerde (“a”) şekliyle ifade edilen ses Theorbo’da boş tel olarak kullanılan onuncu telde çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki dörtlük değerde altıncı çizgide a harfiyle ifade edilen ses

Theorbo'da birinci boş telde çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

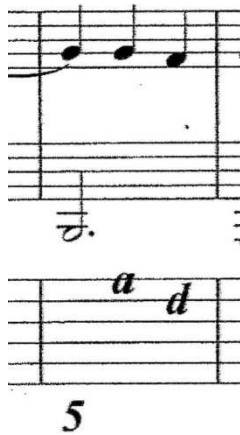
2

Şekil No.31 İkinci ölçü

İkinci ölçüde birinci vuruşta üç dörtlük değerde 4 rakamı ile ifade edilen ses Theorbo'da on birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta gelen iki dörtlük değerde altıncı çizgide *a* harfi ile gösterilen ses Theorbo'da birinci telde boş telde çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

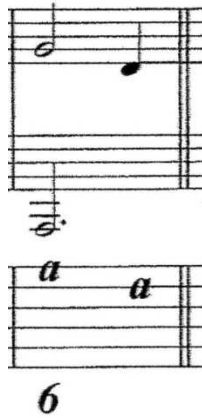
3

Şekil No.32 Üçüncü ölçü

Üçüncü ölçüde ilk vuruşta gelen üç dörtlük değerde 5 rakamı ile ifade edilen ses on ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda birinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerde altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, birinci boş telde çalınan piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerde beşinci çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, piyanoda dördüncü oktavda, Theorbo'da ikinci tel üçüncü perdede yer alan sol notasıdır.

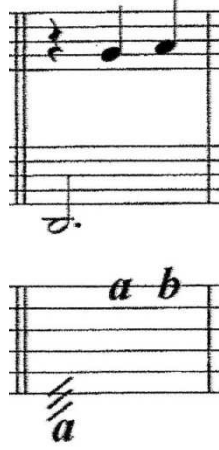
4

Şekil No.33 Dördüncü ölçü

Dördüncü ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde yer alan 6 rakamı ile ifade edilen ses, piyanoda birinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde yer alan ve altıncı çizgide **a** harfi ile gösterilen ses birinci boş telde çalınan ve piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerde beşinci çizgide **a** harfi ile gösterilen ses Theorbo'da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

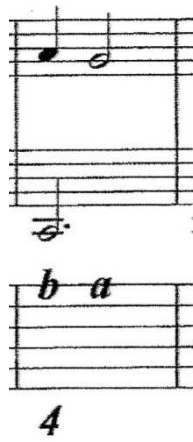
5

Şekil No.34 Beşinci ölçü

Birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde (“a”) harfiyle ifade edilen ses Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde, altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerde, altıncı çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci tel birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si bemol notasıdır.

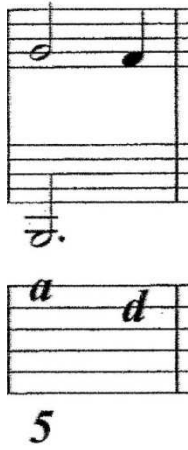
6

Şekil No.35 Altıncı ölçü

Altıncı ölçü; birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde **4** rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si bemol notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

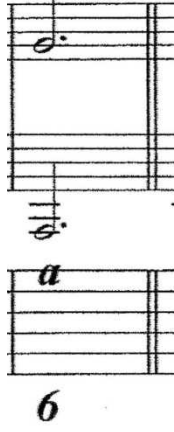
7

Şekil No.36 Yedinci ölçü

Yedinci ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde **5** rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde yer alan beşinci çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır.

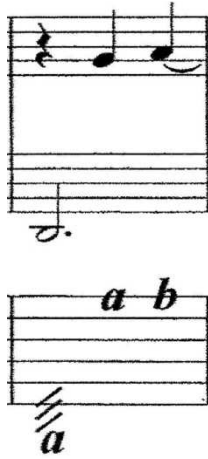
8

Şekil No.37 Sekizinci ölçü

Sekizinci ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde **6** rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onüçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta üç vuruş değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

9

Şekil No.38 Dokuzuncu Ölçü

Dokuzuncu ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (**“a”**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da onuncu telde boş tel olarak çalınan,

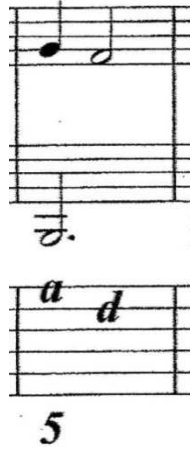
piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değer de alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değer de alto partisinde altıncı çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si bemol notasıdır.

Şekil No.39 Onuncu ölçü

Onuncu ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değer de bas partisinde **4** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değer de alto partisinde beşinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen, Theorbo'da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değer de alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle gösterilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

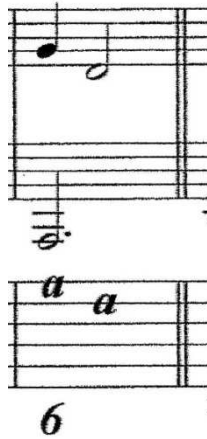
11

Şekil No.40 On birinci ölçü

On birinci ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde 5 rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide *a* harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde beşinci çizgide *d* harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır.

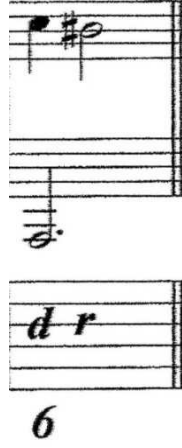
12

Şekil No.41 On ikinci ölçü

On ikinci ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bi dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

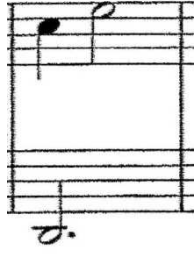
13

Şekil No.42 On üçüncü ölçü

On üçüncü ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde yer alan **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **r** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do# notasıdır.

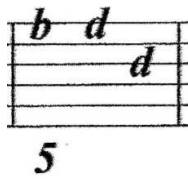
14

Şekil No.43 On dördüncü ölçü

On dördüncü ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde altıncı perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır.

15

Şekil No.44 On beşinci ölçü

On beşinci ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde 5 rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si bemol notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı teldede **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

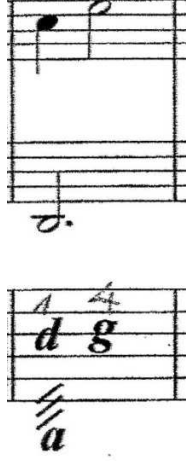
16

Şekil No.45 On altıncı ölçü

16. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

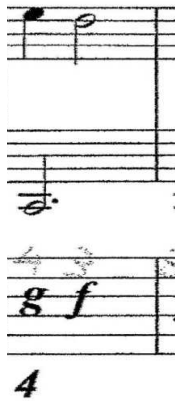
17

Şekil No.46 On yedinci ölçü

17. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde dördüncü çizgide g harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da altıncı perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır.

18

Şekil No.47 On sekizinci ölçü

18.ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde 4 rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

19

Şekil No.48 On dokuzuncu ölçü

19.ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta üç vuruş değerde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

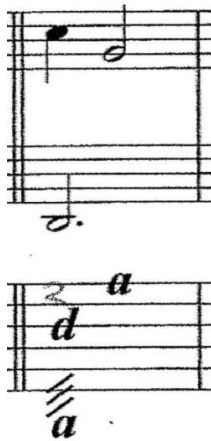
20

Şekil No.49 Yirminci Ölçü

20.ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde yer alan **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide **r** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do# notasıdır.

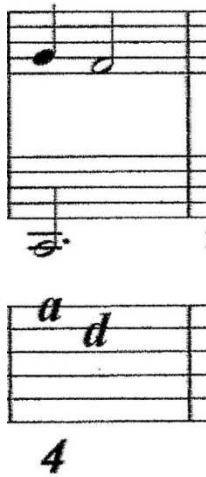
21

Şekil No.50 Yirmi birinci ölçü

21. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

22

Şekil No.51 Yirmi ikinci ölçü

22. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde 4 rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo’da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde beşinci çizgidedharfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır.

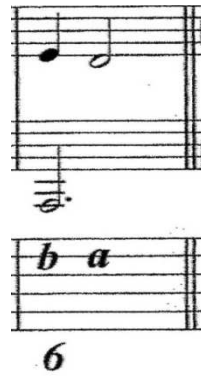
23

Şekil No.52 Yirmi üçüncü ölçü

23. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgidedharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgidebharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci perde ikinci telde çalınna, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

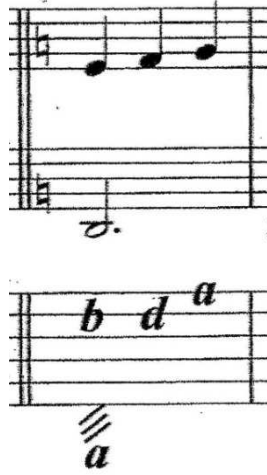
24

Şekil No.53 Yirmi dördüncü ölçü

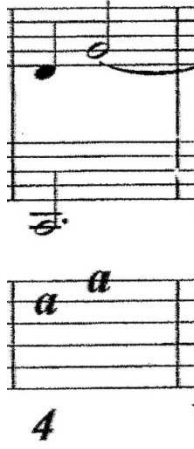
24. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde yer alan **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo’da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci perde ikinci telde çalınır, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

25

Şekil No.54 Yirmi beşinci ölçü

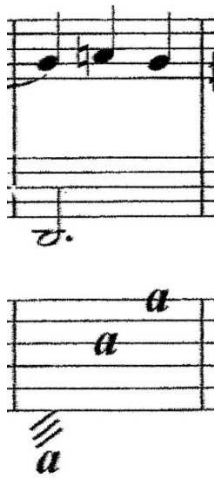
25. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (**“a”**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci perde ikinci telde çalınır, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **d** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. **26**

Şekil No.55 Yirmi altıncı ölçü

26. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde 4 rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde beşinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

27

Şekil No.56 Yirmi yedinci ölçü

27. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide a harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide a harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

28

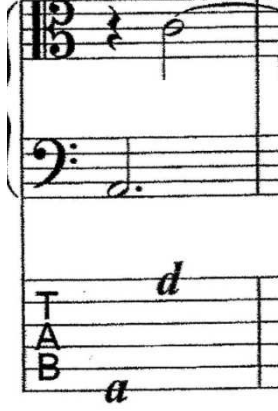

Şekil No.57 Yirmi sekizinci ölçü

28. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde alto partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da dokuzuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide e harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda çalınan sol diyez notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide a harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü

çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

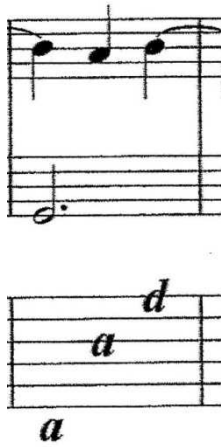
29

Şekil No.58 Yirmi dokuzuncu ölçü

29.ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde birinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

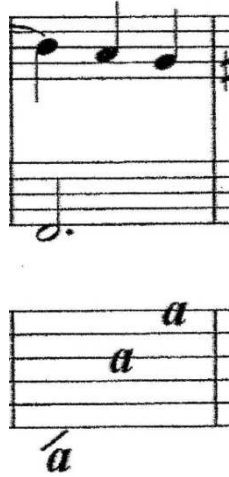
30

Şekil No.59 Otuzuncu ölçü

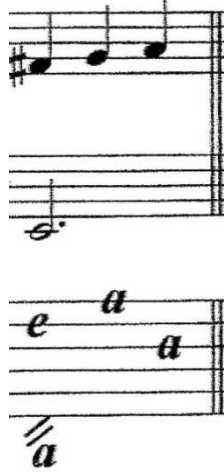
30. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde portenin altında **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

31

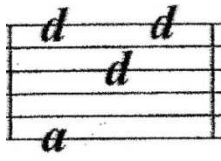
Şekil No.60 Otuz birinci ölçü

31. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

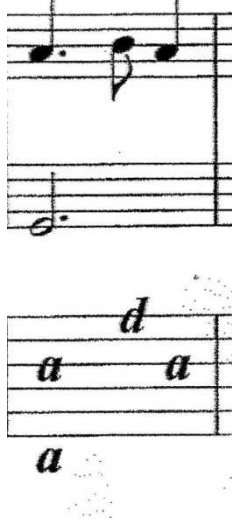
Şekil No.61 Otuz ikinci ölçü

32.ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde alto partisinde (**“a”**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da dokuzuncu telde boş tel olarak çalına, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **e** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda çalınan sol diyez notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

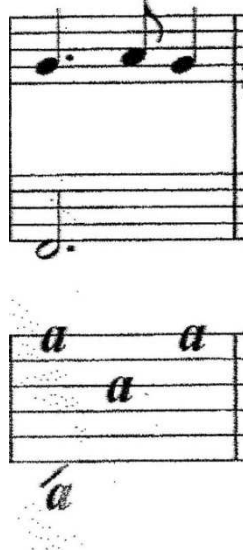
Şekil No.62 Otuz üçüncü ölçü

33. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir noktalı dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta bir sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

Şekil No.63 Otuz dördüncü ölçü

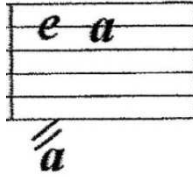
34. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde portenin altında *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta bir noktalı dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta bir sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide *d* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

Şekil No.64 Otuz beşinci ölçü

35. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta bir noktalı dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta bir sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

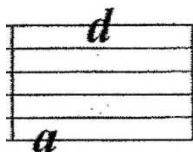
36

Şekil No.65 Otuz altıncı Ölçü

36. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde alto partisinde (**“a”**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da dokuzuncu telde boş tel olarak çalına, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **e** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda çalınan sol diyez notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci çizgide boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

37

Şekil No.66 Otuz yedinci ölçü

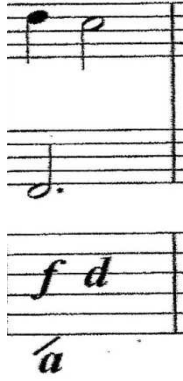
37. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

Şekil No.67 Otuz sekizinci ölçü

38.ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde portenin altında **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

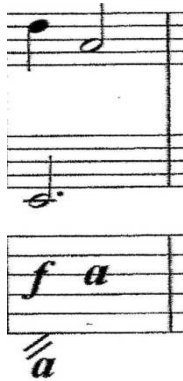
39

Şekil No.68 Otuz dokuzuncu ölçü

39. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

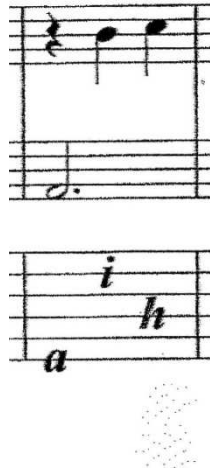
40

Şekil No.69 Kırkinci ölçü

40. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde alto partisinde (“**a**”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da dokuzuncu telde boş tel olarak çalına, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

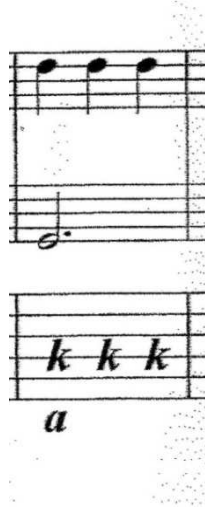
41

Şekil No.70 Kırk birinci ölçü

41. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde sekizinci perdede çalınan piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da dördüncü telde yedinci perde de çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

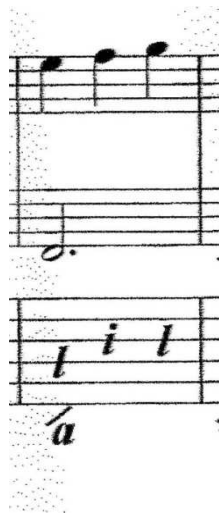
42

Şekil No.71 Kırk ikinci ölçü

42. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde portenin altında **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci, ikinci ve üçüncü vuruşta bir dördlük değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **k** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde dokuzuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

43

Şekil No.72 Kırk üçüncü ölçü

43. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **l** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde onuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde sekizinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan sol notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **l** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde onuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan la notasıdır.

44

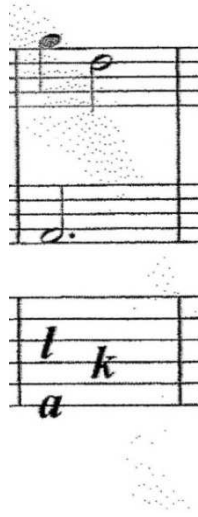

Şekil No.73 Kırk dördüncü ölçü

44. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde alto partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da dokuzuncu telde boş tel olarak çalına, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **l** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde onuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **k** harfi ile ifade

edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde dokuzuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan sol diyez notasıdır.

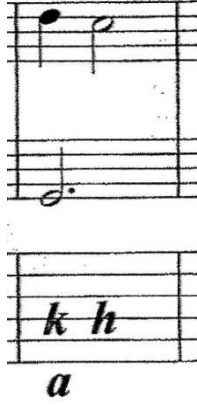
45

Şekil No.74 Kırk beşinci ölçü

45. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dördlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **l** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da dördüncü telde onuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **k** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da dördüncü telde dokuzuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

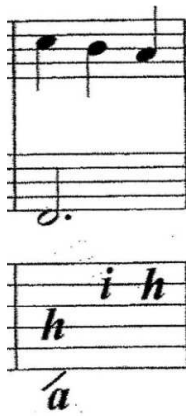
46

Şekil No.75 Kırk altıncı ölçü

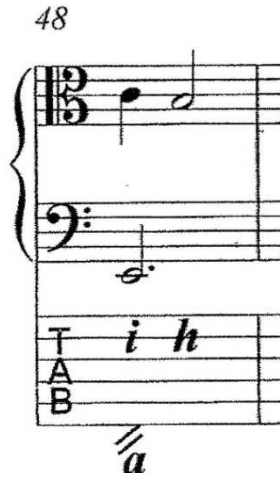
46. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde portenin altında **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta bir vuruş değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **k** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde dokuzuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde yedinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

47

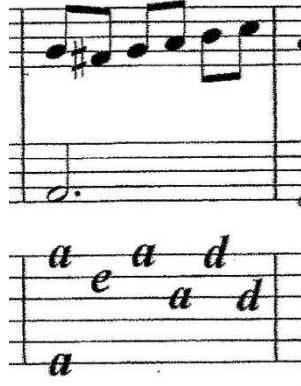
Şekil No.76 Kırk yedinci ölçü

47. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde yedinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde sekizinci perdede çalınan piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde yedinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si notasıdır.

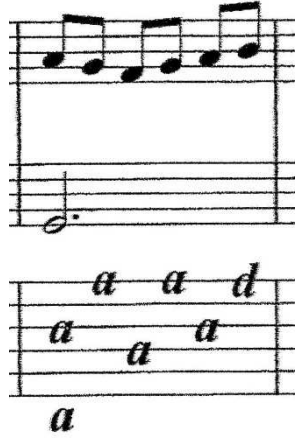
Şekil No.77 Kırk sekizinci ölçü

48. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde alto partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da dokuzuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde sekizinci perdede çalınan piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde beşinci çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde yedinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si notasıdır.

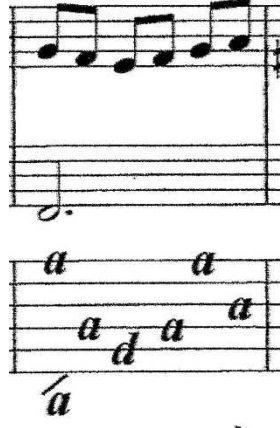
Şekil No.78 Kırk dokuzuncu ölçü

49. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde beşinci çizgide **e** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

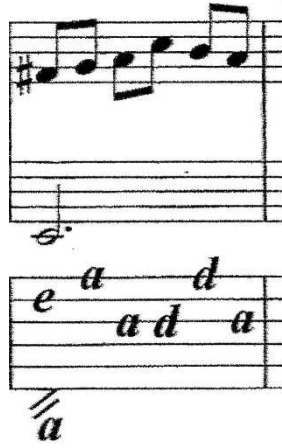
Şekil No.79 Ellinci ölçü

50. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde portenin altında *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide *a* harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide *a* harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide *d* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

Şekil No.80 Elli birinci ölçü

51. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde (**'a'**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde ikinci çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

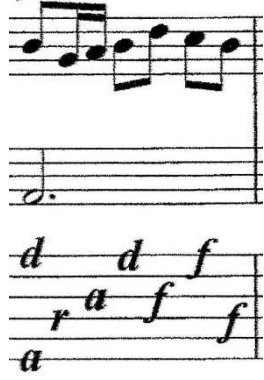

Şekil No.81 Elli ikinci ölçü

52. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde alto partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da dokuzuncu telde boş tel olarak çalına, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde beşinci çizgide **e** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü

telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

53

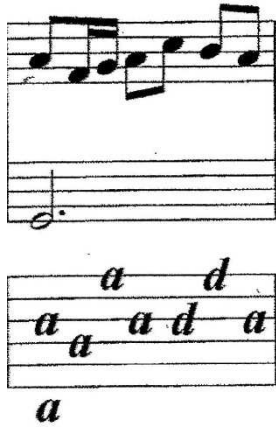

Şekil No.82 Elli üçüncü ölçü

53. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **r** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde beşinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda çalınan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde beşinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda çalınan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik

değerde alto partisinde üçüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde beşinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda çalınan do notasıdır.

54

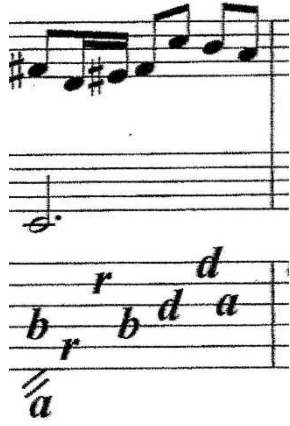

Şekil No.83 Elli dördüncü ölçü

54. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde portenin altında **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde üçüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik

edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

56

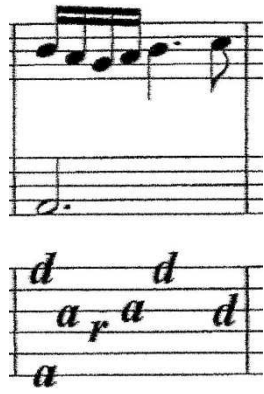

Şekil No.85 Elli altıncı ölçü

56. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde alto partisinde (**“a”**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da dokuzuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da dördüncü telde birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde ikinci çizgide **r** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da beşinci telde ikinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde beşinci çizgide **r** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde ikinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa diyez notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da dördüncü telde birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta

sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

57

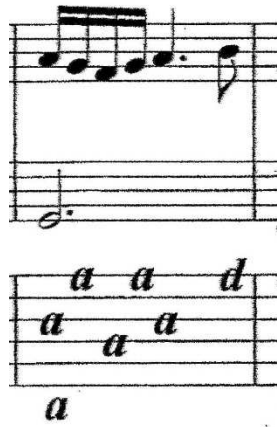

Şekil No.86 Elli yedinci ölçü

57. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde birinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde üçüncü çizgide r harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşta bir buçuk vuruş değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü

perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

58

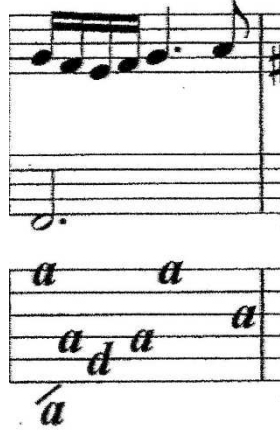

Şekil No.87 Elli sekizinci ölçü

58. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde portenin altındaaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçünü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde üçüncü çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta bir buçuk vuruş değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. Üçüncü

vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

59

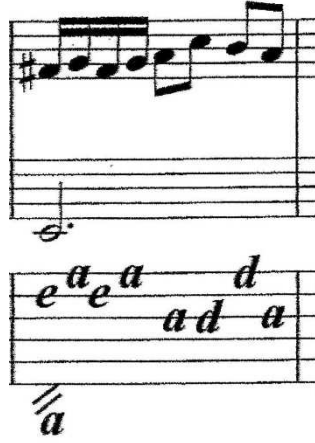

şekil No.88 Elli dokuzuncu ölçü

59. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde ('a) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde üçüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde ikinci çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde üçüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. İkinci vuruşta bir buçuk vuruş değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü

çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

60

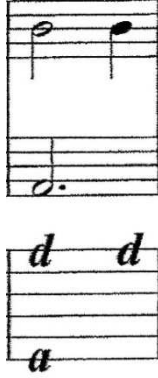

Şekil No.89 Altmışıncı ölçü

60. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde alto partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da dokuzuncu telde boş tel olarak çalına, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde beşinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde beşinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda

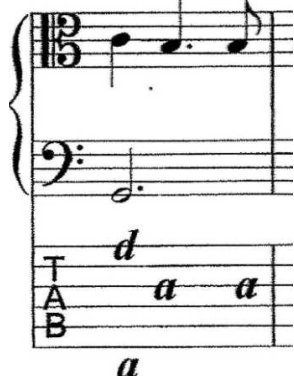
beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır.

61

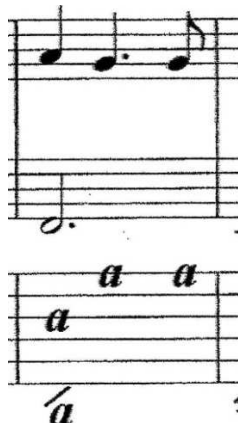
Şekil No.90 Altmış birinci ölçü

61. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde birinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta iki vuruş değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

Şekil No.91 Altmış ikinci ölçü

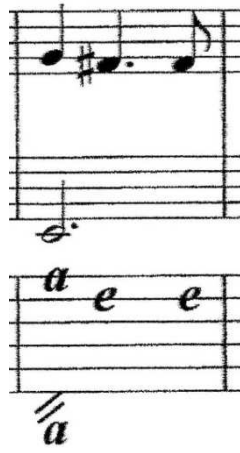
62. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde portenin altında *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgide *d* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan *do* notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan *si* (naturel) notasıdır. Üçüncü vuruşun yarısında sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan *si* (naturel) notasıdır.

Şekil No.92 Altmış üçüncü ölçü

63. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si (naturel) notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşun yarısında sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

64

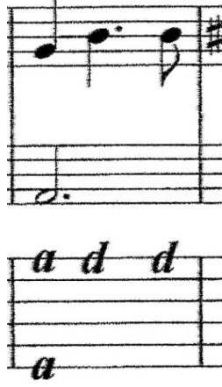

Şekil No.93 Altmış dördüncü ölçü

64. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde alto partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da dokuzuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde beşinci çizgideaharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda

yer alan sol diyez notasıdır. Üçüncü vuruşun yarısında sekizlik değerde alto partisinde beşinci çizgide **e** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde dördüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol diyez notasıdır.

65

Şekil No.94 Altmış beşinci ölçü

65. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Üçüncü vuruşun yarısında sekizlik değerde alto partisinde altıncı çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

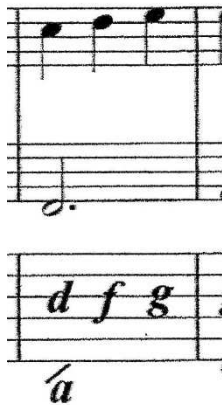
66

Şekil No.95 Altmış altıncı ölçü

66. ölçüde birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde portenin altında *a* harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da yedinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta üç dördlük, İkinci vuruşta noktalı dördlük ve üçüncü vuruşun yarısında sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide *r* harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan *do#* notasıdır.

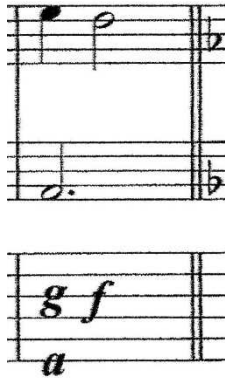
67

Şekil No.96 Altmış yedinci ölçü

67. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde (**'a**) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo'da sekizinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta bir dördlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta bir dördlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dördlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır.

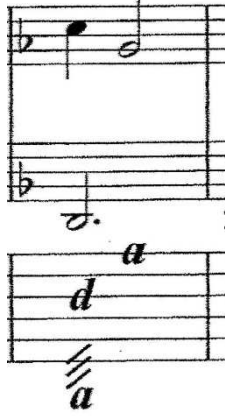
68

Şekil No.97 Altmış sekizinci ölçü

68. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde birinci çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dördlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da altıncı perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

69

Şekil No.98 Altmış dokuzuncu ölçü

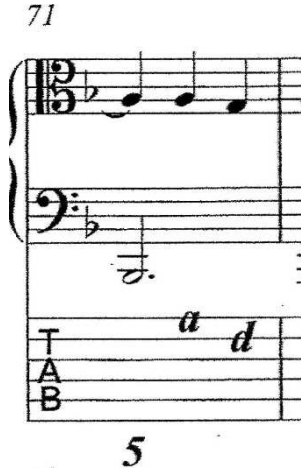
69. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde altıncı çizgide a harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

70

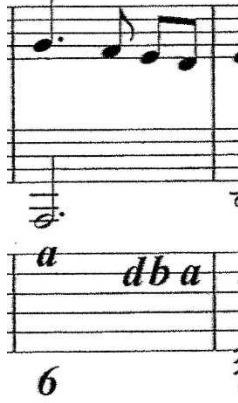
Şekil No.99 Yetmişinci ölçü

70. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde 4 rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruş değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

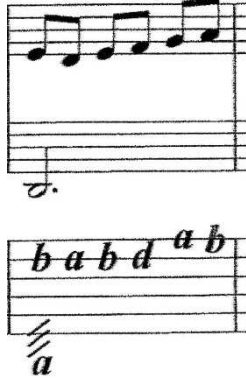
Şekil No.100 Yetmiş birinci ölçü

71. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. İkinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **d** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır.

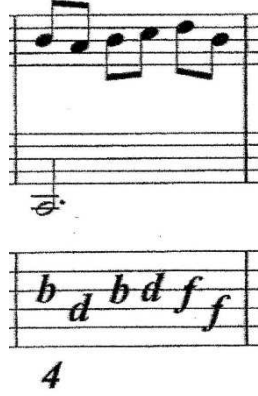
Şekil No.101 Yetmiş ikinci ölçü

72. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşun yarısında sekizlik değerde alto partisinde beşinci çizgide **d** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci perde ikinci telde çalınna, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

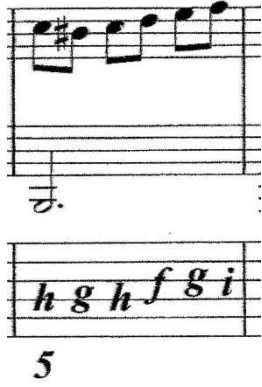
Şekil No.102 Yetmiş üçüncü ölçü

73. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci perde ikinci telde çalınna, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci perde ikinci telde çalınna, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşun yarısında sekizlik değerinde alto partisinde beşinci çizgide **d** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da ikinci tel üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde altıncı çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde birinci perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si bemol notasıdır.

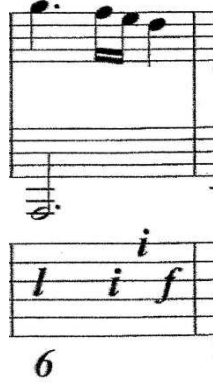
Şekil No.103 Yetmiş dördüncü ölçü

74. ölçüde; birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde **4** rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde birinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde birinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde üçüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde dördüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır.

Şekil No.104 Yetmiş beşinci ölçü

75. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde yedinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde altıncı perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do diyez notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde yedinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde altıncı perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde sekizinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan sol notasıdır.

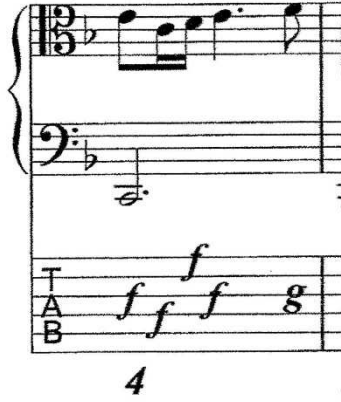
Şekil No.105 Yetmiş altıncı ölçü

76. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta noktalı dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **l** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde onuncu perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan la notasıdır. İkinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde sekizinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan sol notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde sekizinci perdede çalınan piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde altıncı çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde sekizinci perdede çalınan piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **f** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

Şekil No.106 Yetmiş yedinci ölçü

77. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde altıncı perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde üçüncü çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da dördüncü telde yedinci perde de çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde altıncı çizgide **h** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde yedinci perde de çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **g** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde altıncı perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgide **i** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde sekizinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan sol notasıdır.

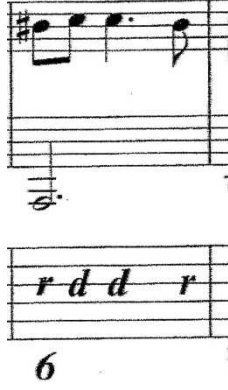
Şekil No.107 Yetmiş sekizinci ölçü

78. ölçüde; birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde 4 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide f harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde üçüncü çizgide f harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde dördüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerde alto partisinde altıncı çizgide f harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde birinci telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide f harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide g harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde altıncı perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan fa notasıdır.

Şekil No.108 Yetmiş dokuzuncu ölçü

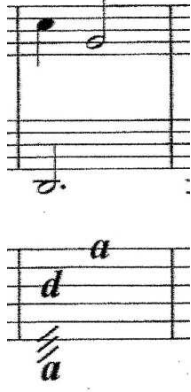
79. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde üçüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da dördüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan si notasıdır. Birinci vuruşta on altılık değerinde alto partisinde altıncı çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da beşinci perde üçüncü telde çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan mi notasıdır.

Şekil No.109 Sekseninci ölçü

80. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **r** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do# notasıdır. Birinci vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta noktalı dörtlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. Üçüncü vuruşta sekizlik değerde alto partisinde dördüncü çizgide **r** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü tel ikinci perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan do# notasıdır.

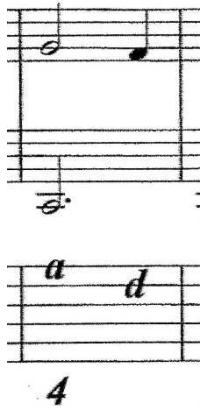
81

Şekil No.110 Seksen birinci ölçü

81. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerinde bas partisinde (“a”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde dördüncü çizgidedharfi ile ifade edilen ses, Theorbo’da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde altıncı çizgideaharfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır.

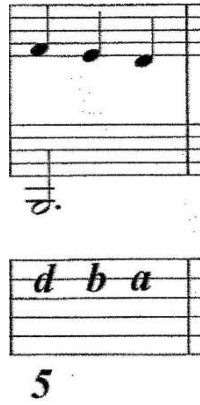
82

Şekil No.111 Seksen ikinci ölçü

82. ölçüde; birinci vuruşta üç vuruşluk değerde bas partisinde 4 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onbirinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan do notasıdır. Birinci vuruşta iki vuruşluk değerde alto partisinde altıncı çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da birinci telde boş tel çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan la notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dördlük değerde alto partisinde dördüncü çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da üçüncü telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda beşinci oktavda yer alan re notasıdır.

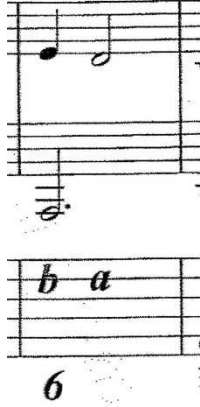
83

Şekil No.112 Seksen üçüncü ölçü

83. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruş değerde bas partisinde 5 rakamı ile ifade edilen ses, Theorbo'da onikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan si bemol notasıdır. Birinci vuruşta bir dördlük değerde alto partisinde beşinci çizgide **d** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde üçüncü perdede çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan sol notasıdır. İkinci vuruşta bir dördlük değerde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci perde ikinci telde çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. Üçüncü vuruşta bir dördlük değerde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

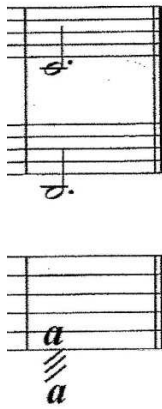
84

Şekil No.113 Seksen dördüncü ölçü

84. ölçüde, birinci vuruşta üç vuruşluk değerinde bas partisinde **6** rakamıyla ifade edilen ses, Theorbo'da on üçüncü telde boş tel olarak çalınan, piyanoda ikinci oktavda yer alan la notasıdır. Birinci vuruşta bir dörtlük değerinde alto partisinde beşinci çizgide **b** harfi ile ifade edilen ses, Theorbo'da birinci perde ikinci telde çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan fa notasıdır. İkinci vuruşta iki vuruşluk değerinde alto partisinde beşinci çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo'da ikinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan mi notasıdır.

85

Şekil No.114 Seksen beşinci ölçü

85. ölçüde birinci vuruşta üç vuruş değerde bas partisinde (“**a**”) sembolüyle ifade edilen ses, Theorbo’da onuncu telde boş tel olarak çalınan, piyanoda üçüncü oktavda yer alan re notasıdır. Birinci vuruşta üç vuruşluk değerde alto partisinde ikinci çizgide **a** harfiyle ifade edilen ses, Theorbo’da beşinci telde boş tel olarak çalınan, piyanoda dördüncü oktavda yer alan re notasıdır.

SONUÇ

Bu çalışmada gitar enstrümanın geliştirildiği, Lavta ailesi ve Barok dönem telli enstrümanları incelenmiştir. Barok dönemin, Gitar enstrümanının bugünkü şeklini almasında rolü büyüktür. Enstrümanların çeşitliliği, enstrümanlara özgü şifreli bas, tablatür gibi yazı stilleri ve kompozisyon yöntemlerinin geliştirilmesi gibi özellikler Barok dönemi bu sebeplerle diğer dönemlerden ayırmaktadır.

Barok dönem enstrümanlarının ülkemizde bir branş olarak eğitimi verilmemektedir. Lavta ailesinden ve Barok dönem enstrümanlarından biri olan Theorbo, bas Lavta olması sebebi ile Barok müziğin en temel enstrümanlarından biridir. Bu çalışmada gitar öncesi enstrümanları tanıtmak, Theorbo notasyon bilgisini anlatmak ve enstrümanın nasıl çalınacağını gösteren bir metotaktarmak amaçlanmıştır. Bu sebeple, gitar enstrümanının tarihi gelişimine ve Theorbo enstrümanın öğrenimine ışık tutmayı hedeflemektedir.

KAYNAKÇA

- Apel, Willi: **The Historical Anthology of Music Volume I: Oriental, Medieval and Renaissance Music**, Harvard University Press, 1949.
- Arton, P. : The Baroque Lute-Harpsichord, a Forgotten Instrument, (çevrimiçi) <http://www.baroquemusic.org/barluthp.html>, 02.2013.
- Bukofzer, M. F.: **Music In The Baroque Era**, Norton, 1947.
- Cangokce,H.: **Gitarda Sağ El Teknikleri ve Ekoller**, (Makale), T.Ü Dergi, 2013.
- Evans, T.&M. A.: **Guitars: From the Renaissance to Rock**, Paddington Press Ltd, 1977.
- Grout, D. Jay: **A History Of Western Music**, J.M. Dent & Sons Ltd, London, 1988.
- Grove, Sir George: **Grove's Dictionary of Music and Musicians**, Orpheoreon, London Macmillan, New York, St. Martin's Press, 1920
- Henning,Uta: **Early Music**, Volume 10, No. 4, 1982.
- Kasha, Dr. Michael: **A New Look at The History of the Classic Guitar**, Guitar Review 30, 1968.
- Kircher,Athanasius: **Musurgia Universalis**, Rome, 1650.
- Lesure,François: **'The angélique in 1653'**, GSJ, 1953.
- Lundberg, Robert: **Historical Lute Construction**, Guild of American Luthiers; First Edition, 1990
- Moszinki, K.: **"Kultura narodowa slowianska"** (1934)
- Perret, Peter: **Plucked or No Bowing [or Scraping] Allowed!**, (çevrimiçi), Article,<http://cvnc.org/article.cfm?articleId=5575> , 02. 2013
- Praetorius: **Theatrum Instrumentorum**, Wolfenbuttel, 1620.
- Prokopenko, N.: **"Kobza & Bandura"**, Kiev, 1977
- Sayce, Lynda: (çevrimiçi), www.Theorbo.com/, 09.2012
- Sayce, Linda: A Brief History of Theorbo, (çevrimiçi),<http://www.theorbo.com/theorbainformation/theorboinformation/about.html>, 06.2013

- Smith,Douglas A.: **A History of the Lute from Antiquity to the Renaissance**, Lute Society of America, 2002.
- Spencer, Robert: Attiorbato,Liuto: (çevrimiçi), <http://www.vanedwards.co.uk/spencer/html/spencer3.htm>, 06.2013
- Spencer, Robert: **'Chitarrone, Theorbo and Archlute'**, Early Music, 1976
- Turnbull,Harvey: **The Guitar (From The Renaissance To The Present Day)**, Batsford, 1978.
- Turovsky,Roman: **"Torban"**, (Die Laute in Europa), Ukraine, 2011.
- Turovsky,Roman: "Torban" <http://torban.org/torban3b.html>, (çevrimiçi), 04.2013
- Wikipedia: Gian Lorenzo Bernini, (çevrimiçi), http://en.wikipedia.org/wiki/Gian_Lorenzo_Bernini, 02.2013
- Wikipedia: List of Baroque Architecture, (çevrimiçi),http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Baroque_architecture, 02.2013
- Wikipedia: Category: Baroque Sculptures, (çevrimiçi), http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Baroque_sculptors, 02.2013
- Wikipedia: Lute, <http://en.wikipedia.org/wiki/Lute>, (çevrimiçi), 02.2013
- Wikipedia: Angélique_(instrument), (çevrimiçi), [http://en.wikipedia.org/wiki/Angélique_\(instrument\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Angélique_(instrument)), 02.2013
- Wikipedia: Theorbo,(çevrimiçi),<http://en.wikipedia.org/wiki/Theorbo>, 02.2013
- Wikipedia: Torban, (çevrimiçi), <http://en.wikipedia.org/wiki/Torban>, 04.2013
- Wikipedia: Tiorbino, (çevrimiçi), <http://en.wikipedia.org/wiki/Tiorbino>, 04.2013
- Wikipedia: Orpharion, (çevrimiçi), <http://en.wikipedia.org/wiki/Orpharion>, 04.2013

EKLER

Ek No.1

Chaconne pour théorbe

The musical score for "Chaconne pour théorbe" is written for a 12-string theorbo in 3/4 time. The piece is divided into five systems, each with a measure number (10, 20, 29, 38) and a key signature change. The notation includes various fingerings, dynamics, and articulations.

System 1 (Measures 1-9): Key signature: one flat (B-flat). The right hand plays a repeating harmonic pattern: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6). The left hand plays a melodic line: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6).

System 2 (Measures 10-18): Key signature: one flat (B-flat). The right hand plays a repeating harmonic pattern: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6). The left hand plays a melodic line: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6).

System 3 (Measures 19-28): Key signature: one flat (B-flat). The right hand plays a repeating harmonic pattern: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6). The left hand plays a melodic line: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6).

System 4 (Measures 29-37): Key signature: one flat (B-flat). The right hand plays a repeating harmonic pattern: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6). The left hand plays a melodic line: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6).

System 5 (Measures 38-46): Key signature: one flat (B-flat). The right hand plays a repeating harmonic pattern: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6). The left hand plays a melodic line: a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6), a (4), a (5), a (6).

48

55

62

71

78

Özgeçmiş

Hande Cangökce, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Klasik Gitar Bölümü'nde Bekir Küçükay'ın sınıfından mezun olarak Yüksek Lisans Derecesi almaya hak kazanmıştır. Fransa'da Conservatoire de Strasbourg Akadémie Supérieure de Musique Konservatuvarı'nda solistler için Gitar Programı'nı kazanarak, Susana Prieto ile gitar yorumculuğu, Yasunori İmamura ile Theorbo ve continuo üzerine çalışmıştır.

Cangökce, 2000 yılından bu yana pek çok festivalde solist olarak sahne almış, konçertolar seslendirmiş ve yine pek çok eserin dünya ve Türkiye prömiyerlerini gerçekleştirmiştir. Tv ve radyo programlarında canlı performanslar sergilemiş, çalışmaları albümlerde ve yazılı basında yer almıştır. Gitarist, akademisyen olarak 2010 yılından bu yana T.Ü. Devlet Konservatuvarı bünyesinde öğretim görevliliği yapmaktadır.